

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 165/2014

2014 m. vasario 4 d.

dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

nuostatos. Jis keletą kartų iš esmės keistas. Todėl siekiant didesnio aiškumo pagrindinės jo nuostatos turėtų būti supaprastintos ir išdėstytos kitaip;

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač jos 91 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

(2) patirtis parodė, kad siekiant užtikrinti tachografo sistemos veiksmingumą ir efektyvumą, reikėtų patobulinti tam tikrus techninius elementus ir kontrolės procedūras;

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

(3) tam tikroms transporto priemonėms netaikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 561/2006 (*) nuostatos. Siekiant užtikrinti nuoseklumą taip pat turėtų būti įmanoma tokioms transporto priemonėms netaikyti šio reglamento;

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

(4) tachografai turėtų būti sumontuoti transporto priemonėse, kurioms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 561/2006. Tam tikroms transporto priemonėms tas reglamentas neturėtų būti taikomas, siekiant suteikti tam tikrų lankstumo galimybių, būtent transporto priemonėms, kurių didžiausia leistina masė neviršija 7,5 t ir kurios naudojamos medžiagų, įrangos arba mašinų, skirtų vairuotojo naudojimui, pervežimui jo darbo metu, ir kurios yra naudojamos tik 100 km spinduliu nuo įmonės buveinės, su sąlyga, kad tokių transporto priemonių vairavimas nėra vairuotojo pagrindinė veikla. Siekiant suderinti Reglamente (EB) Nr. 561/2006 nustatytas atitinkamas išimtis ir sumažinti administracinę našą transporto įmonėms, kartu atsižvelgiant į to reglamento tikslus, reikėtų patikslinti tose išimtyse nustatytus tam tikrus didžiausius leidžiamus atstumus;

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(1) Tarybos reglamente (EEB) Nr. 3821/85 ⁽³⁾ išdėstytos tachografų gamybos, montavimo, naudojimo ir bandymo

⁽¹⁾ OL C 43, 2012 2 15, p. 79.

⁽²⁾ 2012 m. liepos 3 d. Europos Parlamento pozicija (OL C 349 E, 2013 11 29, p. 105) ir 2013 m. lapkričio 15 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (OL C 360, 2013 12 10, p. 66). 2014 m. sausio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiame leidinyje).

⁽³⁾ 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų (OL L 370, 1985 12 31, p. 8).

⁽⁴⁾ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 3821/85 ir (EB) Nr. 2135/98 bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 (OL L 102, 2006 4 11, p. 1).

- (5) Komisija apsvairstys galimybę iki 2015 m. pratęsti adapterių naudojimo M1 ir N1 kategorijų transporto priemonėse laikotarpį ir anksčiau nei 2015 m. toliau svarstys, kokį ilgalaikį sprendimą priimti dėl M1 ir N1 kategorijų transporto priemonių;
- (6) Komisija turėtų svarstyti galimybę naudoti svorio jutiklius sunkiasvorėse krovininėse transporto priemonėse ir turėtų įvertinti svorio jutiklių potencialų indėlį į geresnį su kelių transportu susijusių teisės aktų laikymąsi;
- (7) su globalia navigacijos palydovine sistema sujungtų tachografų naudojimas – tinkamas ir ekonomiškai efektyvus būdas automatiškai registruoti kasdienio darbo laiko metu transporto priemonės poziciją tam tikruose taškuose, siekiant padėti kontroliuojantiems pareigūnams tikrinimo metu, todėl jis turėtų būti numatytas;
- (8) savo sprendime byloje C-394/92 *Michielsen and Geybels Transport Service* ⁽¹⁾ Teisingumo Teismas pateikė termino „kasdienis darbo laikas“ apibrėžtį, ir kontrolės institucijos turėtų šio reglamento nuostatas aiškinti atsižvelgdamos į tą apibrėžtį. Kasdienis darbo laikas prasideda tuo metu, kai vairuotojas po savaitinio ar kasdienio poilsio laiko arba po ne mažiau nei devynių valandų trukmės poilsio laiko tuo atveju, jei kasdienio poilsio laikas dalinamas į atskirus laikotarpius, įjungia tachografą. Jis baigiasi prasidėjus kasdieniam poilsio laikui, o tuo atveju, jei kasdienio poilsio laikas dalinamas į atskirus laikotarpius – prasidėjus poilsio laikui, kuris trunka ne trumpiau nei devynias valandas iš eilės;
- (9) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/22/EB ⁽²⁾ reikalaujama, kad valstybės narės atliktų tam tikrą būtiną patikrinimų kelyje skaičių. Naudojant nuotolinį ryšį tarp tachografo ir kontrolės institucijų kontrolės kelyje tikslais sudaromos palankesnės sąlygos vykdyti tikslinius patikrinimus kelyje, be to, tai suteikia galimybę mažinti administracinę naštą, atsirandančią atliekant atrankinį transporto įmonių patikrinimą, todėl tokia praktika turėtų būti numatyta;
- (10) intelektinės transporto sistemos (toliau – ITS) gali padėti spręsti Europos transporto politikai kylančias problemas, pavyzdžiui, didėjančių pervežimo kelių transportu apimčių, eismo spūsčių ir didėjančio energijos naudojimo problemas. Todėl tachografuose turėtų būti numatytos standartinės sąsajos siekiant užtikrinti jų sąveiką su ITS taikomosiomis programomis;
- (11) pirmenybė turėtų būti teikiama tam, kad būtų kuriamos taikomosios programos, kurių padedami vairuotojai galėtų interpretuoti tachografe įrašytus duomenis, kad jie galėtų laikytis socialinių teisės aktų;
- (12) siekiant užtikrinti gaunamų duomenų patikimumą, labai svarbu užtikrinti tachografo ir jo sistemos apsaugą. Todėl gamintojai tachografus turėtų projektuoti, bandyti ir nuolat tikrinti visą jų naudojimo trukmę, kad būtų galima užkirsti kelią apsaugos trūkumams, juos aptikti ir sušvelninti jų poveikį;
- (13) per tachografo, kurio tipas dar nepatvirtintas, eksploatacinius bandymus įrenginys išbandomas eksploatacijoje sąlygomis prieš pradėdant jį plačiai diegti, todėl galima greičiau jį patobulinti. Todėl eksploatacinius bandymus turėtų būti leidžiama atlikti tik jei laikomasi reikalavimo, kad dalyvavimas atliekant tokius bandymus ir atitiktis Reglamentui (EB) Nr. 561/2006 veiksmingai stebimi ir kontroliuojami;
- (14) atsižvelgiant į kuo aukštesnio saugumo lygio išlaikymo svarbą, apsaugos pažymėjimus turėtų išduoti vadybos komiteto pripažinta sertifikavimo įstaiga pagal vyresniųjų pareigūnų grupės informacinių sistemų klausimais Susitarimą dėl informacinių technologijų saugumo įvertinimo pažymėjimų abipusio pripažinimo.
- Tarptautinių santykių su trečiosiomis šalimis srityje Komisija šio reglamento tikslais neturėtų pripažinti jokių sertifikavimo įstaigų, jeigu tokios įstaigos nesudaro lygiaverčių saugumo įvertinimo sąlygų, kaip numatyta Susitarime dėl abipusio pripažinimo. Šiuo atžvilgiu turėtų būti remiamasi vadybos komiteto rekomendacija;
- (15) montuotojai ir dirbtuvės atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant tachografų apsaugą. Todėl tikslinga nustatyti tam tikrus būtiniausias jų patikimumo, patvirtinimo ir audito reikalavimus. Be to, valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių siekdamas užtikrinti, kad būtų užkirstas kelias montuotojų ar dirbtuvių ir transporto įmonių interesų konfliktams. Jokios šio reglamento nuostatos nekliudo valstybėms narėms užtikrinti, kad jų patvirtinimas, kontrolė ir sertifikavimas būtų vykdomi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008 ⁽³⁾ nustatytas procedūras su sąlyga, kad įvykdyti šiame reglamente nustatyti būtiniausi kriterijai;
- (16) siekiant užtikrinti veiksmingesnį vairuotojo kortelių tikrinimą bei kontrolę ir sudaryti palankesnes sąlygas kontroliuojantiems pareigūnams vykdyti užduotis, turėtų būti sukurti nacionaliniai elektroniniai registrai ir turėtų būti numatyta tų registrų tarpusavio sąveika;

⁽¹⁾ [1994] Rink. p. I-2497.

⁽²⁾ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/22/EB dėl būtiniausių sąlygų Tarybos reglamentams (EEB) Nr. 3820/85 ir (EEB) Nr. 3821/85 dėl su kelių transporto veikla susijusių socialinių teisės aktų įgyvendinti ir panaikinanti Direktyvą 88/599/EEE (OL L 102, 2006 4 11, p. 35).

⁽³⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008 nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

- (17) tikrinant vairuotojo kortelių autentiškumą, valstybės narės turėtų naudoti procedūras, įtrauktas į Komisijos rekomendaciją 2010/19/ES ⁽¹⁾;
- (18) turėtų būti tinkamai apsvarstytas ypatingas atvejis, kai valstybė narė turėtų galėti išduoti vairuotojui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta nėra valstybėje narėje arba šalyje, kuri yra 1970 m. liepos 1 d. Europos šalių susitarimo dėl kelių transporto priemonių ekipažų, važinėjančių tarptautiniais maršrutais, darbo (toliau – AETR susitarimas) susitariančioji šalis, laikiną vairuotojo kortelę be galimybės ją atnaujinti. Tokiais atvejais atitinkamos valstybės narės turi visapusiškai taikyti atitinkamas šio reglamento nuostatas;
- (19) be to, valstybė narė turėtų galėti išduoti vairuotojo kortelės vairuotojams, gyvenantiems jos teritorijoje, nors tam tikrose jos dalyse netaikomos Sutartys. Tokiais atvejais atitinkamos valstybės narės turi visapusiškai taikyti atitinkamas šio reglamento nuostatas;
- (20) kontroliuojantiems pareigūnams nuolat kyla sunkumų, nes tachografai modifikuojami ir imamas naujų manipuliavimo būdų. Siekiant užtikrinti veiksmingesnę kontrolę ir geriau suderinti Sąjungoje taikomus kontrolės metodus, turėtų būti priimta bendra pradinio ir tęstinio kontroliuojančių pareigūnų mokymo metodika;
- (21) tachografu registruojant duomenis, taip pat kuriant vietos nustatymo duomenų registravimą, nuotolinio ryšio ir sąsajos su ITS technologijas, teks tvarkyti asmens duomenis. Todėl taikomos atitinkamos Sąjungos taisyklės, visų pirma tos, kurios nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 95/46/EB ⁽²⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/58/EB ⁽³⁾;
- (22) siekiant sudaryti sąžiningos konkurencijos sąlygas kuriant taikomas programas, susijusias su tachografais, visiems turėtų būti sudaryta galimybė nemokamai naudotis intelektinės nuosavybės teisėmis ir patentais, susijusiais su duomenų perdavimu į tachografą ar iš jo;
- (23) tam tikrais atvejais duomenys, kuriais keičiamasi su valstybių narių kontrolės institucijomis, turėtų atitikti atitinkamus tarptautinius standartus, pavyzdžiui, Europos standartizacijos komiteto nustatytų standartų, susijusių su skirtuoju trumpojo nuotolio ryšiu, rinkinį;
- (24) siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją kelių transporto vidaus rinkoje ir vairuotojams bei transporto įmonėms duoti aiškią žinią, valstybės narės turėtų nustatyti, laikydamosi pažeidimų kategorijų, apibrėžtų Direktyvoje 2006/22/EB, veiksmingas, proporcingas, atgrasomąsias ir nediskriminuojančias sankcijas, nedarant poveikio subsidiarumo principui;
- (25) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad transporto priemonės tikrinimui būtų parenkamos nediskriminuojant dėl vairuotojo pilietybės, registracijos šalies arba komercinės transporto priemonės eksploatavimo pradžios;
- (26) siekiant aiškiai, veiksmingai, proporcingai ir vienodai laikytis kelių transporto srities socialinių taisyklių, valstybių narių vadžios institucijos turėtų vienodai jas taikyti;
- (27) kiekviena valstybė narė turėtų informuoti Komisiją apie visas jos padarytas išvadas, susijusias su galimybe naudotis sukčiavimo prietaisais ar įranga, be kita ko, siūlomais internetu, kuriais būtų galima manipuluoti tachografo duomenimis, o Komisija turėtų informuoti visas kitas valstybes nares apie tas išvadas;
- (28) Komisija turėtų išlaikyti internetinę pagalbos tarnybą, kuri sudaro galimybes vairuotojams, transporto įmonėms, kontrolės institucijoms ir patvirtintiems montuotojams, dirbtuvėms ir transporto priemonių gamintojams pateikti klausimų ir pareikšti susirūpinimą, susijusį su skaitmeniniu tachografu, be kita ko, dėl naujų manipuliavimo ar sukčiavimo būdų;
- (29) pritaikant AETR susitarimą, paskelbta, kad transporto priemonėse, kurios registruotos AETR susitarimą pasirašiusiose trečiojoje šalyse, skaitmeninį tachografą naudoti privaloma. Kadangi šiame reglamente pateikti su tachografu susiję pakeitimai turi tiesioginės įtakos toms šalims, jos turėtų galėti dalyvauti dialoge techniniais klausimais, be kita ko, dėl keitimosi informacija apie vairuotojų ir dirbtuvių kortelės sistemas. Todėl turėtų būti įsteigtas Tachografų forumas;

⁽¹⁾ 2010 m. sausio 13 d. Komisijos rekomendacija 2010/19/ES dėl valstybių narių saugaus keitimosi elektroniniais duomenimis siekiant patikrinti išduodamų vairuotojų kortelių autentiškumą (OL L 9, 2010 1 14, p. 10).

⁽²⁾ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

⁽³⁾ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

- (30) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su tachografų reikalavimais, rodymo bei perspėjimo funkcijomis ir tachografų tipo patvirtinimu, taip pat su išsamiais nuostatomis dėl išmaniųjų tachografų, eksploatacinių bandymų metu taikytinomis procedūromis ir eksploataciniams bandymams stebėti būtinomis formomis, standartine rašytinio pareiškimo, kuriame nurodomos plombos sulaužymo priežastys, forma, bendromis procedūromis ir specifikacijomis, kurios yra būtinos elektroninių registrų tarpusavio sąveikai, bei pradinio ir tęstinio kontroliuojančių pareigūnų mokymo turinį išdėstančia metodika. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamos laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾;
- (31) šio reglamento tikslu priimti įgyvendinimo aktai, kurie pakeis Reglamento (EEB) Nr. 3821/85 I B priedo nuostatas, ir kitos įgyvendinimo priemonės turėtų būti priimti ne vėliau kaip 2016 m. kovo 2 d. Tačiau jeigu dėl kokių nors priežasčių tie įgyvendinimo aktai laiku nepriimami, būtinas tęstinumas užtikrinamas pereinamojo laikotarpio priemonėmis;
- (32) Komisija neturėtų priimti šiame reglamente nurodytų įgyvendinimo aktų, jeigu šiame reglamente nurodytas komitetas nepareiškė nuomonės dėl Komisijos pateikto įgyvendinimo akto projekto;
- (33) taikant AETR susitarimą, nuorodos į Reglamentą (EEB) Nr. 3821/85 turėtų būti laikomos nuorodomis į šį reglamentą. Sąjunga apsvartys, kokių atitinkamų veiksmų reikia imtis Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijoje, siekiant užtikrinti reikiamą šio reglamento ir AETR susitarimo atitikimą;
- (34) buvo pasikonsultuota su Europos duomenų apsaugos pareigūnu pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 ⁽²⁾ 28 straipsnio 2 dalį, ir jis pateikė nuomonę 2011 m. spalio 5 d. ⁽³⁾;
- (35) todėl Reglamentą (EEB) Nr. 3821/85 reikėtų panaikinti,

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽²⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁽³⁾ OL C 37, 2012 2 10, p. 6.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

PRINCIPAI, TAIKYMO SRITIS IR REIKALAVIMAI

1 straipsnis

Dalykas ir principai

1. Šiame reglamente nustatomos prievolės ir reikalavimai, susiję su tachografų, naudojamų kelių transporto priemonėse siekiant patikrinti, kaip laikomasi Reglamento (EB) Nr. 561/2006, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/15/EB ⁽⁴⁾ ir Tarybos direktyvos 92/6/EEB ⁽⁵⁾, konstrukcija, montavimu, naudojimu, bandymu ir kontrole.

Tachografų konstrukcijos, montavimo, naudojimo ir bandymo aspektai turi atitikti šio reglamento reikalavimus.

2. Šiame reglamente nustatomos sąlygos ir reikalavimai, pagal kuriuos informacija ir duomenys, išskyrus asmens duomenis, kurie registruojami, apdorojami ar saugomi tachografuose, gali būti naudojami kitais tikslais nei siekiant patikrinti, kaip laikomasi 1 dalyje nurodytų aktų.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šiame reglamente taikomos Reglamento (EB) Nr. 561/2006 4 straipsnyje pateiktos terminų apibrėžtys.

2. Be nurodytųjų 1 dalyje, šiame reglamente taikomos šios terminų apibrėžtys:

a) tachografas – įranga, skirta įrengti kelių transporto priemonėse automatiškai arba pusiau automatiškai rodyti, registruoti, spausdinti, laikyti ir pateikti duomenis apie tokių transporto priemonių judėjimą, įskaitant jų greitį, pagal 4 straipsnio 3 dalį, ir išsamią informaciją apie tam tikrus jų vairuotojų darbo laikotarpius;

b) transporto priemonės blokas – tachografas be judesio jutiklio ir judesio jutiklio prijungimo laidų. Transporto priemonės blokas gali būti vienas arba jų transporto priemonėje gali būti keli, su sąlyga, kad jis atitinka šiame reglamente nustatytus apsaugos reikalavimus; transporto priemonės bloką, be kita ko, sudaro procesorius, duomenų atmintis, laiko matavimo funkcija, vairuotojui ir vairuotojo porininkui skirti du lustinės kortelės sąsajos įtaisai, spausdintuvas, ekranas, jungtys ir įtaisai naudotojo informacijai įvesti;

⁽⁴⁾ 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/15/EB dėl asmenų, kurie verčiasi mobiliąja kelių transporto veikla, darbo laiko organizavimo (OL L 80, 2002 3 23, p. 35).

⁽⁵⁾ 1992 m. vasario 10 d. Tarybos direktyva 92/6/EEB dėl greičio ribotuvų įrengimo ir naudojimo kai kurių kategorijų transporto priemonėse Bendrijoje (OL L 57, 1992 3 2, p. 27).

- c) judesio jutiklis – tachografo dalis, generuojanti signalą, atitinkantį transporto priemonės važiavimo greitį ir (arba) nuvažiuotą atstumą;
- d) tachografo kortelė – su tachografu naudotina lustinė kortelė, pagal kurią tachografu nustatoma kortelės turėtojo tapatybė ir leidžiamas duomenų perdavimas ir laikymas;
- e) registracijos lapas – duomenims įregistruoti ir užregistruotiems duomenims laikyti skirtas lapas, įdedamas į analoginį tachografą, kuriame analoginiame tachografe sumontuotais ženklavimo prietaisais nepertraukiamai registruojama įrašytina informacija;
- f) vairuotojo kortelė – tachografo kortelė, kurią valstybės narės valdžios institucijos išduoda konkrečiam vairuotojui, pagal kurią nustatoma vairuotojo tapatybė ir kuri yra skirta duomenims apie vairuotojo veiklą laikyti;
- g) analoginis tachografas – tachografas, duomenis registruojantis registracijos lape pagal šį reglamentą;
- h) skaitmeninis tachografas – tachografas, duomenis registruojantis tachografo kortelėje pagal šį reglamentą;
- i) kontrolės kortelė – tachografo kortelė, kurią valstybės narės institucijos išduoda kompetentingai nacionalinei kontrolės institucijai, pagal kurią nustatoma kontrolės įstaiga (pasirinktinai – ir kontroliuojančio pareigūno tapatybė) ir kuri suteikia prieigą prie duomenų, saugomų atmintyje arba vairuotojo kortelėse ir, pasirinktinai, dirbtuvių kortelėse laikomų duomenų, siekiant juos nuskaityti, spausdinti ir (arba) perkelti į kitas skaitmenines rinkmenas;
- j) bendrovės kortelė – transporto įmonei, kuri turi eksploatuoti transporto priemones su įmontuotu tachografu, valstybės narės institucijų išduota tachografo kortelė, pagal kurią identifikuojama transporto įmonė ir kuri sudaro galimybę rodyti, perkelti į kitas skaitmenines rinkmenas ir spausdinti tachografe laikomus duomenis, kuriuos užbloko ta transporto įmonė;
- k) dirbtuvių kortelė – tachografo kortelė, kurią valstybės narės valdžios institucijos išduoda paskirtam tachografo gamintojo, montuotojo, transporto priemonės gamintojo ar tos valstybės narės patvirtintų dirbtuvių personalui, pagal kurią nustatoma kortelės turėtojo tapatybė ir kuri sudaro galimybę tachografus bandyti, kalibruoti ir aktyvuoti ir (arba) perkelti duomenis iš jų;
- l) aktyvavimas – etapas, kuriuo, panaudojus dirbtuvių kortelę, tachografas pradeda visiškai veikti ir atlieka visas, įskaitant apsaugas, funkcijas;
- m) skaitmeninio tachografo kalibravimas – transporto priemonės parametų, įskaitant transporto priemonės identifikaciją ir transporto priemonės charakteristikas, kurie turi būti laikomi duomenų atmintyje, atnaujinimas arba patvirtinimas, vykdomas naudojant dirbtuvių kortelę;
- n) perkėlimas iš skaitmeninio tachografo – transporto priemonės bloko arba tachografo kortelės atmintyje užregistruotų visų duomenų rinkinių arba jų dalies kopijavimas kartu su skaitmeniniu parašu su sąlyga, kad šio proceso metu saugomi duomenys nėra pakeičiami ar ištrinami;
- o) įvykis – skaitmeniniu tachografu nustatytas neįprastas veikimas, kuris gali pasireikšti mėginant sukčiauti;
- p) triktis – skaitmeniniu tachografu nustatytas neįprastas veikimas, kuris gali pasireikšti įrangai sutrikus ar sulūžus;
- q) instaliavimas – tachografo sumontavimas transporto priemonėje;
- r) negaliojanti kortelė – sugedusi, po pirminio autentiškumo tikrinimo neleistina naudoti kortelė arba kortelė, kurios galiojimo laikas dar neprasidėjo arba jau baigėsi;
- s) periodinė patikra – operacijos, kurios atliekamos siekiant patikrinti, ar tachografas veikia tinkamai, ar jo nustatymai atitinka transporto priemonės parametrus ir ar prie tachografo nėra pritvirtinta manipuliavimo prietaisų;
- t) remontas – judesio jutiklio arba transporto priemonės bloko remontas, dėl kurio reikia išjungti jo maitinimą arba jį atjungti nuo kitų tachografo komponentų, arba atidaryti judesio jutiklį ar transporto priemonės bloką;
- u) tipo patvirtinimas – valstybės narės atliekamas procesas, siekiant pagal 13 straipsnį patvirtinti, kad tachografas, jo atitinkami komponentai ar į rinką teiktina tachografo kortelė atitinka šio reglamento reikalavimus;
- v) sąveika – sistemų ir susijusių verslo procesų pajėgumai keistis duomenimis ir dalytis informacija;
- w) sąsaja – infrastruktūra tarp atskirų sistemų, užtikrinanti sistemų sujungimo ir sąveikos priemones;
- x) laiko matavimas – koordinuoto pasaulinio laiko ir datos (toliau – UTC) nuolatinis registravimas skaitmeninėmis priemonėmis;
- y) laiko koregavimas – reguliarus automatinis esamo laiko koregavimas su ne didesne nei vienos minutės paklaida arba kalibravimo metu atliktas koregavimas;

z) atvirasis standartas – standartas, nustatytas standartų specifikacijos dokumente, kuris yra nemokamas arba parduodamas už minimalią kainą ir kurį galima kopijuoti, platinti ar naudoti nemokamai arba už minimalią kainą.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Tachografai sumontuojami ir naudojami valstybėse narėse registruotose keleivinėse ar krovininėse kelių eismo transporto priemonėse, kurioms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 561/2006.

2. Valstybės narės šio reglamento gali netaikyti Reglamentas (EB) Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 ir 3 dalyse minimoms transporto priemonėms.

3. Valstybės narės šio reglamento gali netaikyti transporto priemonėms, naudojamoms vežimo operacijoms, kurioms pagal Reglamentas (EB) Nr. 561/2006 14 straipsnio 1 dalį numatyta išimtis.

Valstybės narės šio reglamento gali netaikyti transporto priemonėms, naudojamoms vežimo operacijoms, kurioms pagal Reglamentas (EB) Nr. 561/2006 14 straipsnio 2 dalį numatyta išimtis; apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

4. Praėjus penkiolikai metų nuo reikalavimo naujai įregistruotose transporto priemonėse įrengti tachografą, kaip numatyta 8, 9 ir 10 straipsniuose, valstybėje narėje, kuri nėra jų registracijos valstybė narė, veikiančiose transporto priemonėse sumontuojamas toks tachografas.

5. Atliekant vidaus vežimo operacijas, valstybės narės gali reikalauti sumontuoti ir naudoti tachografus pagal šį reglamentą bet kurioje transporto priemonėje, kurioje kitu atveju juos sumontuoti ir naudoti nėra privaloma pagal 1 dalį.

4 straipsnis

Reikalavimai ir registruotini duomenys

1. Siekiant tinkamai įgyvendinti šį reglamentą, tachografai, įskaitant išorės komponentus, tachografo kortelės ir registracijos lapai turi atitikti griežtus techninius ir kitus reikalavimus.

2. Tachografai ir tachografo kortelės turi atitikti toliau išvardytus reikalavimus.

Jie turi:

— registruoti su vairuotoju, vairuotojo veikla ir transporto priemonė susijusius duomenis, kurie turi būti tikslūs ir patikimi,

— būti apsaugoti, visų pirma siekiant užtikrinti transporto priemonės blokuose ir judesio jutikliuose įrašytų ir iš jų nuskaitytų duomenų patikimumą ir šaltinio kilmę,

— užtikrinti įvairių kartų transporto priemonės blokų ir tachografų kortelių sąveiką,

— sudaryti galimybę veiksmingai patikrinti atitiktį šiam reglamentui ir kitiems taikytiniams teisės aktams,

— būti patogūs naudoti.

3. Skaitmeniniais tachografais registruojami šie duomenys:

a) nuvažiuotas atstumas ir transporto priemonės važiavimo greitis;

b) laiko matavimas;

c) pozicijos taškai, kaip nurodyta 8 straipsnio 1 dalyje;

d) vairuotojo tapatybė;

e) vairuotojo veikla;

f) kontrolės, kalibravimo ir tachografo remonto duomenys, įskaitant dirbtuves identifikuojančius duomenis;

g) įvykiai ir triktys.

4. Analoginiais tachografais registruojami bent 3 dalies a, b ir e punktuose nurodyti duomenys.

5. Su tachografe ir tachografo kortelėje saugomais duomenimis bet kuriuo metu gali būti leidžiama susipažinti:

a) kompetentingoms kontrolės institucijoms;

b) atitinkamai transporto įmonei, kad ji galėtų įvykdyti teises prievolės, visų pirma, kaip nustatyta 32 ir 33 straipsniuose.

6. Duomenys transporto įmonėms ar vairuotojams perkeliama per kuo trumpesnę laiką.

7. Tachografu užregistruoti duomenys, kurie belaidžiu arba elektroniniu ryšiu gali būti perduodami į tachografą ar iš jo, yra pateikiami viešai skelbiamų protokolų forma, kaip apibrėžta atviruose standartuose.

8. Siekiant užtikrinti, kad tachografai ir tachografo kortelės atitiktų šio reglamento, visų pirma šio straipsnio, principus ir reikalavimus, Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, priima išsamias nuostatas, būtinas vienodam šio straipsnio taikymui, visų pirma nuostatas, kuriomis numatomos techninės tų reikalavimų įgyvendinimo priemonės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 42 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9. 8 dalyje nurodytos išsamios nuostatos tam tikrais atvejais grindžiamos standartais ir jomis užtikrinamas įvairių kartų transporto priemonės blokų ir visų tachografų kortelių sąveika ir suderinamumas.

5 straipsnis

Skaitmeninio tachografo funkcijos

Skaitmeniniais tachografais užtikrinamos šios funkcijos:

- greičio ir atstumo matavimas,
- vairuotojo veiklos ir važavimo būsenos stebėseną,
- tachografo kortelių įkišimo ir ištraukimo stebėseną,
- vairuotojų rankomis įvestų duomenų registravimas,
- kalibravimas,
- automatinis 8 straipsnio 1 dalyje nurodytų pozicijos taškų registravimas,
- kontrolės veiklos stebėseną,
- įvykių ir trikdžių nustatymas ir registravimas,
- duomenų, saugomų atmintyje, nuskaitymas ir įrašymas bei saugojimas duomenų atmintyje,
- informacijos iš tachografų kortelių nuskaitymas ir įrašymas bei saugojimas tachografo kortelėse,
- duomenų rodymas, perspėjamieji duomenys, duomenų spausdinimas ir perkėlimas į išorinius įrenginius,
- laiko koregavimas ir matavimas,
- nuotolinis ryšys,
- įmonės užraktų valdymas,
- savidiagnostika ir savitikra.

6 straipsnis

Rodymas ir perspėjimas

1. Skaitmeniniuose tachografuose ir tachografų kortelėse laikoma informacija, susijusi su transporto priemonės veikla ir su vairuotojais bei vairuotojų porininkais, rodoma aiškiai, nedviprasmiškai ir ergonomiškai.

2. Rodoma ši informacija:

- a) laikas;
- b) darbo režimas;
- c) vairuotojo veikla:
  - jei esama veikla yra vairavimas – vairuotojo nepertraukiamo vairavimo trukmė ir tuometinė bendroji poilsio trukmė,
  - jei esama veikla yra buvimas darbo vietoje / kitas darbas / poilsis ar pertrauka – tos veiklos esama trukmė (nuo jos pasirinkimo momento) ir esama bendroji poilsio trukmė;
- d) su perspėjimais susiję duomenys;
- e) duomenys, susiję su naudojimusi meniu.

Papildoma informacija gali būti rodoma, jei ji aiškiai atskiriama nuo šioje dalyje reikalaujamos pateikti informacijos.

3. Siekiant, kad būtų lengviau laikytis atitinkamų teisės aktų, skaitmeniniai tachografai perspėja vairuotojus po to, kai nustato įvykį ir (arba) triktį, prieš viršijant maksimalią leidžiamą nepertraukiamo vairavimo trukmę ir tokio viršijimo metu.

4. Perspėjimai turi būti matomi ir gali būti girdimi. Perspėjimai trunka ne trumpiau kaip 30 sekundžių, nebent naudotojas, paspausdamas bet kurį tachografo klavišą, patvirtintų juos pastebėjęs. Perspėjimo priežastis rodoma ekrane tol, kol naudotojas, paspausdamas konkretų tachografo klavišą arba pasirinkdamas konkrečią komandą, patvirtina ją pastebėjęs.

5. Siekiant užtikrinti, kad tachografai atitiktų šiame straipsnyje nustatytus rodymo ir perspėjimų reikalavimus, Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, priima išsamias nuostatas, būtinas vienodam šio straipsnio taikymui. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 42 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

7 straipsnis

Duomenų apsauga

1. Valstybės narės užtikrina, kad asmens duomenys pagal šį reglamentą būtų tvarkomi tik siekiant patikrinti atitikimą šiam reglamentui ir Reglamentui (EB) Nr. 561/2006, laikantis Direktyvų 95/46/EB ir 2002/58/EB ir prižiūrint Direktyvos 95/46/EB 28 straipsnyje nurodytai priežiūros institucijai.

2. Valstybės narės visų pirma užtikrina, kad asmens duomenys būtų apsaugoti nuo jų panaudojimo kitais tikslais nei tie, kurie yra griežtai susiję su šiuo reglamentu ir Reglamentu (EB) Nr. 561/2006, laikantis 1 dalies ir kai tai susiję su:

— globalios navigacijos palydovinės sistemos (toliau – GNSS) naudojimu vietos nustatymo duomenims registruoti, kaip nurodyta 8 straipsnyje,

— nuotolinio ryšio naudojimu kontrolės tikslais, kaip nurodyta 9 straipsnyje,

— tachografų su sąsaja naudojimu, kaip nurodyta 10 straipsnyje,

— elektroniniu keitimusi informacija apie vairuotojų korteles, kaip nurodyta 31 straipsnyje, visų pirma tarpvalstybiniu keitimusi tokiais duomenimis su trečiosiomis šalimis,

— transporto įmonių atliekamu apskaitos tvarkymu, kaip nurodyta 33 straipsnyje.

3. Skaitmeniniai tachografai projektuojami taip, kad būtų užtikrinamas privatumas. Tvarkomi tik tie duomenys, kurie yra būtini šio reglamento tikslais.

4. Transporto priemonių savininkai, transporto įmonės ir visi kiti susiję subjektai, jei taikoma, laikosi atitinkamų asmens duomenų apsaugos nuostatų.

II SKYRIUS

IŠMANUSIS TACHOGRAFAI

8 straipsnis

Transporto priemonės pozicijos tam tikruose taškuose registravimas kasdienio darbo laiko metu

1. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas patikrinti, kaip laikomasi atitinkamų teisės aktų, transporto priemonės pozicija automatiškai registruojama šiuose taškuose arba artimiausiame taške nuo tokių vietų, kuriose yra palydovinio ryšio signalas:

— kasdienio darbo laiko pradžios vietoje,

— kas tris bendros vairavimo trukmės valandas,

— kasdienio darbo laiko pabaigos vietoje.

Tuo tikslu pirmą kartą registruotose transporto priemonėse praėjus 36 mėnesiams po 11 straipsnyje nurodytų išsamių nuostatų įsigaliojimo sumontuojamas tachografas, sujungtas su vietos nustatymo paslauga, pagrįsta palydovine navigacijos sistema.

2. Kalbant apie tachografo prijungimą prie 1 dalyje nurodytos vietos nustatymo paslaugos, pagrįstos palydovine navigacijos sistema, naudojamosi tik paslaugos ryšiais, kurie vietos nustatymo paslaugą teikia nemokamai. Tachografe nuolatos nesaugomi jokie pozicijų duomenys, išskyrus tuos, jei įmanoma, kurie nurodyti geografinėmis koordinatėmis, leidžiančiomis nustatyti 1 dalyje nurodytus taškus. Pozicijų duomenys, kuriuos reikia laikinai saugoti tam, kad būtų galima automatiškai įregistruoti 1 dalyje nurodytus taškus arba patvirtinti judesio jutiklio duomenis, neturi būti prieinami jokiam naudotojui ir turi būti automatiškai ištrinami, kai jų nebereikia tiems tikslams.

9 straipsnis

Galimo manipuliavimo tachografo duomenimis arba jų netinkamo naudojimo nuotolinis ankstyvas nustatymas

1. Kad kompetentingoms kontrolės institucijoms būtų lengviau atlikti tikslingas patikras kelyje, pirmą kartą registruotose transporto priemonėse praėjus 36 mėnesiams po 11 straipsnyje nurodytų išsamių nuostatų įsigaliojimo sumontuojami tachografai yra pritaikyti, transporto priemonei važiuojant, užmezgti ryšį su tomis institucijomis.

2. Praėjus penkiolikai metų nuo reikalavimo naujai įregistruotose transporto priemonėse įrengti tachografą, kaip numatyta šiame straipsnyje ir 8 bei 10 straipsniuose, valstybės narės savo kontrolės institucijas tinkamu mastu aprūpina nuotolinio ankstyvo nustatymo įranga, reikalinga užtikrinti šiame straipsnyje nurodytą duomenų perdavimą, atsižvelgiant į konkrečius tų valstybių narių įvykdymo reikalavimus ir strategijas. Iki to laiko valstybės narės gali spręsti, ar savo kontrolės institucijas aprūpinti tokia nuotolinio ankstyvo nustatymo įranga.

3. 1 dalyje nurodytas ryšys su tachografu užmezgamas, tik jei to reikalaujama naudojant kontrolės institucijų įrangą. Ryšys apsaugomas siekiant užtikrinti duomenų saugumą ir įrašinės bei kontrolės įrangos autentiškumą. Prieiga prie perduotų duomenų suteikiama tik kontrolės institucijoms, įgaliotoms tikrinti, ar nepažeidžiamas Reglamentas (EB) Nr. 561/2006 ir šis reglamentas, ir dirbtuvėms, jei tokia prieiga būtina siekiant patikrinti, ar tachografas veikia tinkamai.

4. Užmezgus ryšį keičiamasi tik transporto priemonių, kurių tachografų duomenimis gali būti manipuluojama arba jie netinkamai naudojami, tikslinėms patikroms kelyje būtinais duomenimis. Tokie duomenys turi būti susiję su šiais tachografu įregistruotais įvykiais arba duomenimis:

— duomenimis apie naujausią mėginimą pažeisti apsaugą,

- duomenimis apie ilgiausią elektros srovės tiekimo sutrikimą,
- jutiklio trikties duomenimis,
- duomenų apie judėjimą klaida,
- duomenimis apie transporto priemonės judėjimo konfliktą,
- duomenimis apie važiavimą be galiojančios kortelės,
- duomenimis apie tai, kad kortelė įdėta važiuojant,
- duomenimis apie laiko koregavimą,
- kalibravimo data, įskaitant paskutinių dviejų kalibravimų datas,
- transporto priemonės registracijos numeriu,
- tachografu įrašytu važiavimo greičiu.

5. Duomenimis keičiamasi tik siekiant tikrinti, ar laikomasi šio reglamento. Jie perduodami tik institucijoms, kontroliuojančioms vairavimo ir poilsio laiką, ir teisminėms institucijoms atsižvelgiant į vykstantį teismo procesą.

6. Kontrolės institucijos duomenis gali laikyti tik tol, kol atliekama patikra kelyje; jie ištrinami ne vėliau kaip praėjus trims valandoms po patikros pabaigos, nebent duomenys rodytų galimą manipuliavimą tachografo duomenimis arba netinkamą jo naudojimą. Jei vėlesnės patikros kelyje metu įtarimai dėl manipuliavimo arba netinkamo naudojimo nepasitvirtina, perduoti duomenys ištrinami.

7. Transporto įmonės, kurios eksploatuoja transporto priemones, yra atsakingos už tai, kad vairuotojai būtų informuoti apie nuotolinio perdavimo galimybę galimo manipuliavimo tachografų duomenimis arba netinkamo jų naudojimo ankstyvo nustatymo tikslu.

8. Naudojant šiame straipsnyje aprašyto tipo nuotolinį ankstyvo nustatymo ryšį, vairuotojui ar transporto įmonei jokių būdu negali būti automatiškai skiriamos baudos ar sankcijos. Remdamasi duomenimis, kuriais pasikeista, kompetentinga kontrolės institucija gali nuspręsti patikrinti transporto priemonę ir tachografą. Dėl nuotolinio ryšio naudojimo kontrolės institucijoms neužkertamas kelias vykdyti atsitiktinius patikrinimus keliuose, kurie grindžiami Direktyvos 2006/22/EB 9 straipsniu įvesta rizikos įvertinimo sistema.

10 straipsnis

Sąsaja su intelektinėmis transporto sistemomis

Praėjus 36 mėnesiams po 11 straipsnyje nurodytų išsamių nuostatų įsigaliojimo pirmą kartą registruotose transporto

priemonėse sumontuotuose tachografuose gali būti įrengtos standartinės sąsajos, sudarančios galimybę tachografu įregistruotus ar generuotus duomenis naudoti naudojimo režimu pasitelkiant išorinį įrenginį, jei tenkinamos šios sąlygos:

- a) sąsaja nedaro poveikio tachografo duomenų autentiškumui ir patikimumui;
- b) sąsaja atitinka 11 straipsnyje nurodytas išsamias nuostatas;
- c) prie sąsajos prijungtam išoriniam įrenginiui prieiga prie asmeninių duomenų, įskaitant vietos nustatymo duomenis, suteikiama tik gavus įrodomą vairuotojo, su kuriuo susiję tie duomenys, sutikimą.

11 straipsnis

Išsamios nuostatos, susijusios su išmaniaisiais tachografais

Siekiant užtikrinti, kad išmanieji tachografai atitiktų šiame reglamente nustatytus principus ir reikalavimus, Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, priima išsamias nuostatas, būtinas vienodam 8, 9 ir 10 straipsnių taikymui, išskyrus nuostatas, kuriomis būtų numatytas papildomų duomenų registravimas tachografu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 42 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pirmoje pastraipoje nurodytomis išsamiomis nuostatomis:

- a) kiek tai susiję su išmaniojo tachografo funkcijų, kaip nurodyta šiame skyriuje, veikimu, apimami būtini reikalavimai, kuriais užtikrinamas duomenų, kurie tachografui teikiami naudojant palydovinę vietos nustatymo paslaugą ir nuotolinio ryšio technologiją, kaip nurodyta 8 ir 9 straipsniuose, saugumas, tikslumas ir patikimumas;
- b) patikslinamos įvairios palydovinės vietos nustatymo paslaugos ir nuotolinio ryšio technologijos, nurodytos 8 ir 9 straipsniuose, sąlygos ir reikalavimai, kad šie įrenginiai būtų sumontuoti tachografo išorėje arba viduje, o kai montuojama išorėje – patikslinamos palydovinio ryšio nustatymo signalo kaip antro judesio jutiklio naudojimo sąlygos;
- c) patikslinami 10 straipsnyje nurodytos sąsajos būtini standartai. Tokie standartai gali apimti nuostatą dėl prieigos teisės vairuotojams, dirbtuvėms ir transporto įmonėms paskirstymo bei tachografu užregistruotų duomenų kontrolės funkcijų, kurių kontrolės funkcijos grindžiamos sąsajai skirtu identifikavimo ir (arba) leidimo suteikimo mechanizmu, pavyzdžiui, kiekvieno prieigos lygio sertifikatu, ir atsižvelgiant į jo technines įgyvendinimo galimybes.

III SKYRIUS

TIPO PATVIRTINIMAS

12 straipsnis

Paraiškos

1. Gamintojai ar jų atstovai paraišką suteikti transporto priemonės bloko, judesio jutiklio, modelio registracijos lapo ar tachografo kortelės tipo patvirtinimą perduoda kiekvienos valstybės narės paskirtoms tipo patvirtinimo institucijoms.

2. Ne vėliau kaip 2015 m. kovo 2 d. valstybės narės perduoda Komisijai 1 dalyje nurodytų paskirtųjų institucijų pavadinimus ir jų kontaktinius duomenis ir vėliau šiuos duomenis prirėkus atnaujina. Komisija paskirtųjų tipo patvirtinimo institucijų sąrašą skelbia savo svetainėje ir tą sąrašą atnaujina.

3. Su tipo patvirtinimo paraiška perduodamos atitinkamos specifikacijos, įskaitant būtiną informaciją dėl plombų, ir apsaugos pažymėjimas, veikimo ir sąveikumo sertifikatai. Apsaugos pažymėjimą išduoda Komisijos paskirta pripažinta sertifikavimo įstaiga.

Veikimo sertifikatus gamintojui išduoda tipo patvirtinimo institucija.

Sąveikumo sertifikatą išduoda viena Komisijos įgaliota laboratorija, už kurią atsako Komisija.

4. Tachografų, jų atitinkamų komponentų ir tachografų kortelių atveju:

a) saugumo sertifikate pažymimi šie transporto priemonės bloko, tachografų kortelių, judesio jutiklio ir jungties su GNSS imtuvu (kai GNSS nėra įmontuota transporto priemonės blokuose) elementai:

i) atitikimas saugumo tikslams;

ii) toliau nurodytų saugumo funkcijų įgyvendinimas: identifikacija ir autentiškumo tikrinimas, leidimo išdavimas, konfidencialumas, atskaitomybė, patikimumas, auditas, tikslumas ir paslaugos patikimumas;

b) veikimo sertifikate pažymima, kad patikrintas objektas atitinka atitinkamus reikalavimus atliekamų funkcijų, poveikio aplinkai savybių, elektromagnetinio suderinamumo savybių, atitikimo fiziniams reikalavimams ir atitikimo kitiems taikytiniams standartams atžvilgiu;

c) sąveikumo sertifikate pažymima, kad patikrintas objektas yra visiškai sąveikus su atitinkamais tachografais ar tachografo kortelių modeliais.

5. Apie visus tachografo programinės arba techninės įrangos arba medžiagų, kurios naudojamos jį gaminant, pakeitimus prieš pradėdant taikyti pranešama tipo patvirtinimą įrangai suteikusiai institucijai. Ta institucija patvirtina gamintojui pratęsianti tipo patvirtinimą arba gali pareikalauti, kad būtų atnaujinti arba patvirtinti atitinkami veikimo, saugumo ir (arba) sąveikumo sertifikatai.

6. Jokia paraiška dėl transporto priemonės bloko, judesio jutiklio, modelio registracijos lapo ar tachografo kortelės tipo negali būti pateikta daugiau nei vienai valstybei narei.

7. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, priima išsamias nuostatas, būtinas vienodam šio straipsnio taikymui. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 42 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

13 straipsnis

Tipo patvirtinimo suteikimas

Valstybė narė tipo patvirtinimą suteikia bet kokiam 4 ir 11 straipsniuose nustatytus reikalavimus atitinkančiam transporto priemonės bloko, judesio jutiklio, modelio registracijos lapo ar tachografo kortelės tipui, jei valstybė narė gali patikrinti pagamintų modelių atitiktį patvirtintam tipui.

Jei patvirtintas modelis modifikuojamas ar papildomas, būtinas papildomas tipo patvirtinimas, kurį suteikia pirminį tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė.

14 straipsnis

Tipo patvirtinimo ženklas

Valstybės narės kiekvienam transporto priemonės bloko, judesio jutiklio, modelio registracijos lapo ar tachografo kortelės tipui, kurį jos patvirtina pagal 13 straipsnį ir II priedą, išduoda tipo patvirtinimo ženklą, atitinkantį iš anksto nustatytą modelį. Tokius modelius priima Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, laikydama 42 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

15 straipsnis

Patvirtinimas ar atsakymas suteikti patvirtinimą

Valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos, kurioms pateikta tipo patvirtinimo paraiška, kitų valstybių narių valdžios institucijoms per mėnesį nusiunčia kiekvieno jų patvirtinto transporto priemonės bloko, judesio jutiklio, modelio registracijos lapo ar tachografo kortelės tipo patvirtinimo pažymėjimo kopiją, prie kurios prideda atitinkamų specifikacijų kopijas, įskaitant tas, kurios susijusios su plombomis. Kai kompetentingos valdžios institucijos tipo patvirtinimo paraiškos nepatvirtina, kitų valstybių narių valdžios institucijoms jos praneša apie atsakymą patvirtinti ir nurodo savo sprendimo priežastis.

16 straipsnis

Įrangos atitiktis tipo patvirtinimo reikalavimams

1. Jei pagal 13 straipsnį tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė nustato, kad jos išduotu tipo patvirtinimo ženklu pažymėti transporto priemonės blokai, judesio jutikliai, registracijos lapai ar tachografo kortelės neatitinka jos patvirtinto tipo, ji imasi būtinų veiksmų, siekdama užtikrinti pagamintų modelių atitiktį patvirtintiems tipams. Jei reikia, tipo patvirtinimas gali būti paskelbtas netekusiu galios.

2. Tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė tokį patvirtinimą paskelbia netekusiu galios, jei patvirtintas transporto priemonės blokas, judesio jutiklis, registracijos lapas ar tachografo kortelė neatitinka šio reglamento ar jei jį eksploatuojant nustatomas koks nors bendro pobūdžio defektas, dėl kurio transporto priemonės bloko, judesio jutiklio, registracijos lapo modelio ar tachografo kortelės neįmanoma naudoti pagal numatytą paskirtį.

3. Jei tipo patvirtinimą suteikusiai valstybei narei kita valstybė narė praneša apie vieną iš 1 ar 2 dalyse nurodytų atvejų, pranešimą gavusi valstybė narė pasitaria su pranešimą pateikusia valstybe nare ir laikydamasi 5 dalies imasi tose dalyse nustatytų veiksmų.

4. Nustačiusi vieną iš 2 dalyje nurodytų atvejų, valstybė narė iki atskiro pranešimo atitinkamą transporto priemonės bloką, judesio jutiklį, registracijos lapą ar tachografo kortelę gali uždrausti pateikti rinkai ir eksploatuoti. Jei gavęs atitinkamą išpėjimą gamintojas neužtikrina, kad įranga atitiktų patvirtintą modelį ar šio reglamento reikalavimus, tas pats taikoma 1 dalyje nurodytais atvejais, susijusiais su transporto priemonės blokais, judesio jutikliais, registracijos lapais ar tachografų kortelėmis, kuriems išimties tvarka ES pradinė patikra netaikoma.

Kiekvienu atveju valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos per vieną mėnesį vienos kitoms ir Komisijai praneša apie visus atvejus, kai paskelbiama, kad tipo patvirtinimas neteko galios, arba apie visas kitas pagal 1, 2 ar 3 dalis taikytas priemones ir nurodo tokių veiksmų priežastis.

5. Jei tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė užginčija bet kurį iš 1 ar 2 dalyse nurodytų atvejų, apie kurį jai pranešta, atitinkamos valstybės narės siekia išspręsti ginčą ir informuoja Komisiją.

Jei po valstybių narių derybų per keturis mėnesius nuo 3 dalyje nurodyto pranešimo dienos nepasiekiamas susitarimas, Komisija, pasitarusi su visų valstybių narių ekspertais ir atsižvelgusi į visus susijusius veiksnius, pavyzdžiui, ekonominius ir techninius veiksnius, per šešis mėnesius nuo keturių mėnesių laikotarpio pabaigos priima sprendimą, apie kurį pranešama atitinkamoms valstybėms narėms ir apie kurį kartu informuojamos ir kitos valstybės narės. Komisija kiekvienu atveju nustato galutinį savo sprendimo įgyvendinimo terminą.

17 straipsnis

Registracijos lapų patvirtinimas

1. Pareiškėjas į paraiškos formą modelio registracijos lapui suteikti tipo patvirtinimą įtraukia analoginio tachografo tipą ar tipus, su kuriais numatoma naudoti atitinkamą registracijos lapą, ir pristato tinkamą tokio tipo ar tipų įrangą, kad registracijos lapą būtų galima išbandyti.

2. Kiekvienos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos patvirtinimo pažymėjime išvardija analoginio tachografo tipą ar tipus, su kuriais galima naudoti to modelio registracijos lapą.

18 straipsnis

Sprendimų atsisakyti suteikti patvirtinimą pagrindimas

Visuose pagal šį reglamentą priimtuose sprendimuose atsisakyti suteikti transporto priemonės bloko, judesio jutiklio, modelio registracijos lapo ar tachografo kortelės tipo patvirtinimą ar jį paskelbti netekusiu galios išsamiai nurodomos tokių sprendimų priežastys. Apie sprendimą informuojama suinteresuotoji šalis, kuriai kartu pateikiama informacija apie atitinkamos valstybės narės galiojančioje teisėje numatytas teisių gynimo priemones, kuriomis ji gali naudotis, taip pat apie tai, per kiek laiko tokiomis priemonėmis galima naudotis.

19 straipsnis

Patvirtinto tipo tachografų pripažinimas

Valstybės narės neatsisako registruoti transporto priemonės su sumontuotu tachografu arba drausti tokią transporto priemonę pradėti eksploatuoti ar naudoti dėl kokios nors priežasties, susijusios su tuo, kad transporto priemonėje sumontuotas toks tachografas, jei tachografas paženklintas 14 straipsnyje nurodytu tipo patvirtinimo ženklu ir 22 straipsnio 4 dalyje nurodyta įrengimo plokštele.

20 straipsnis

Saugumas

1. Gamintojai transporto priemonės blokus, judesio jutiklius ir tachografo korteles projektuoja, bando ir peržiūri taip, kad būtų galima nustatyti visus produkto naudojimo ciklo etapais atsirandančius trūkumus, ir užkerta jiem kelią ar juos sumažina. Patvirtinimo pažymėjimą išdavusi valstybė narė nustato, kokių dažnumu turi būti atliekami bandymai, juos atliekant ne rečiau kaip kas dvejus metus.

2. Šiuo tikslu 12 straipsnio 3 dalyje nurodytai sertifikavimo įstaigai gamintojai pateikia trūkumų analizei būtinus dokumentus.

3. 1 dalies tikslais 12 straipsnio 3 dalyje nurodyta sertifikavimo įstaiga tikrina transporto priemonės blokus, judesio jutiklius ir tachografo korteles, kad patvirtintų, jog žinomais trūkumais nesugebėtų pasinaudoti viešai prieinamos informacijos turintys asmenys.

4. Jei atliekant 1 dalyje nurodytus bandymus sistemos dalyse (transporto priemonės blokuose, judesio jutikliuose ir tachografo kortelėse) aptinkama trūkumų, tos dalys neturi būti pateikiamos rinkai. Jeigu atliekant 3 dalyje nurodytus bandymus nustatoma jau rinkai pateiktų dalių trūkumų, gamintojas arba sertifikavimo įstaiga informuoja valstybės narės, kuri suteikė tipo patvirtinimą, kompetentingas valdžios institucijas. Tos kompetentingos valdžios institucijos imasi visų priemonių, kurios būtinos siekiant užtikrinti, kad problema būtų sprendžiama (ją visų pirma turi spręsti gamintojas), ir nedelsdamos informuoja Komisiją apie aptiktus trūkumus ir apie priemones, kurios yra numatytos arba kurių yra imtasi, įskaitant prireikus tipo patvirtinimo atšaukimą pagal 16 straipsnio 2 dalį.

21 straipsnis

Eksploataciniai bandymai

1. Valstybės narės gali leisti atlikti tachografų, kurių tipas dar nepatvirtintas, eksploatacinius bandymus. Valstybės narės abipusiai pripažįsta tokius leidimus atlikti eksploatacinius bandymus.
2. Eksploataciniame bandyme dalyvaujantys vairuotojai ir transporto įmonės turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 561/2006 reikalavimus. Kad įrodytų tokią atitiktį vairuotojai laikosi šio reglamento 35 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos.
3. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos eksploatacinių bandymų metu taikytinos procedūros ir tiems eksploataciniams bandymams stebėti būtinos formos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 42 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

IV SKYRIUS

MONTAVIMAS IR PATIKRA

22 straipsnis

Montavimas ir remontas

1. Tachografus montuoti ar remontuoti gali tik valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų pagal 24 straipsnį patvirtinti montuotojai, dirbtuvės ar transporto priemonių gamintojai.
2. Patvirtinti montuotojai, dirbtuvės ar transporto priemonių gamintojai pagal 15 straipsnyje nurodytą tipo patvirtinimo pažymėjimą įtrauktas specifikacijas tachografą plombuoja tik patikrinę, ar jis veikia tinkamai, ypač tokiu būdu, kad būtų užtikrinta, jog įregistruotais duomenimis neįmanoma manipuliuoti ar pakeisti juos klastojant.
3. Patvirtintas montuotojas, dirbtuvės ar transporto priemonės gamintojas savo tvirtinamas plombas žymi specialiu ženklu ir į skaitmeninius tachografus įveda elektroninės apsaugos duomenis autentiškumo tikrinimams atlikti. Kiekvienos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos perduoda Komisijai naudojamų ženklų ir elektroninių saugumo duomenų registrą ir su naudojamais elektroniniais saugumo

duomenimis susijusią būtiną informaciją. Valstybėms narėms paprašius, Komisija leidžia joms susipažinti su ta informacija.

4. Siekiant patvirtinti, kad tachografas sumontuotas pagal šio reglamento reikalavimus, naudojama įrengimo plokštelė, pritvirtinama tokiu būdu, kad būtų aiškiai matoma ir lengvai prieinama.

5. Tachografo komponentai užplombuojami, kaip nurodyta tipo patvirtinimo pažymėjime. Visos tachografo jungtys, kurias potencialiai lengva tyčia pažeisti, įskaitant sujungimą su judesio jutikliu ir pavarų dėže, ir atitinkamais atvejais instaliavimo plokštelę, yra užplombuojamos.

Plomba nuimama arba sulaužoma tik šiais atvejais:

- tachografo remonto, priežiūros arba perkalibravimo tikslais tai gali padaryti kompetentingų valdžios institucijų pagal 24 straipsnį patvirtinti montuotojai ar dirbtuvės, o kontrolės tikslais – tinkamai apmokyti ar atitinkamais atvejais turintys leidimus kontroliuojantys pareigūnai,
- transporto priemonės remonto arba pakeitimų tikslais, kai pažeidžiama plomba. Tokiais atvejais transporto priemonėje turi būti saugomas rašytinis pareiškimas, kuriame nurodoma plombos sulaužymo data bei laikas ir plombos nuėmimo priežastys. Priimdama įgyvendinimo aktus Komisija parengia standartinę rašytinio pareiškimo formą.

Visais atvejais nedelsiant ir ne vėliau kaip per septynias dienas nuo plombų nuėmimo patvirtintas montuotojas ar dirbtuvės pakeičia juos.

Prieš pakeičiant plombas patvirtintos dirbtuvės atlieka tachografo patikrinimą ir kalibravimą.

23 straipsnis

Tachografų patikra

1. Patvirtintos dirbtuvės reguliariai tikrina tachografus. Reguliaros patikros atliekamos bent kartą per dvejus metus.
2. Atliekant 1 dalyje nurodytas patikras tikrinama bent:
  - tai, ar tachografas tinkamai sumontuotas ir tinka transporto priemonei,
  - tai, ar tachografas tinkamai veikia,
  - tai, ar tachografas pažymėtas tipo patvirtinimo ženklu,
  - tai, ar pritvirtinta įrengimo plokštelė,

- tai, ar visos plombos yra nepažeistos ir galiojančios,
- tai, ar prie tachografo nėra privirtinta manipuliavimo prietaisų ir ar nėra tokių prietaisų naudojimo žymių,
- padangų dydis ir efektyvusis jų apskritimo ilgis.

3. Kai reikia šalinti tachografo veikimo trūkumus, nustatytus per reguliarią patikrą arba per specialiu nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos prašymu atliktą patikrą, dirbtuvės parengia patikros ataskaitą. Jos laiko visų parengtų patikrų ataskaitų sąrašą.

4. Patikrų ataskaitos saugomos ne trumpiau kaip dvejus metus nuo ataskaitos parengimo dienos. Valstybės narės nusprendžia, ar tuo laikotarpiu patikrų ataskaitos turi būti saugomos, ar nusiunčiamos kompetentingai valdžios institucijai. Tais atvejais, kai patikrų ataskaitas saugo dirbtuvės, gavusios kompetentingos valdžios institucijos prašymą dirbtuvės pateikia tuo laikotarpiu atliktų tikrinimų ir kalibravimų ataskaitas.

24 straipsnis

Montuotojų, dirbtuvių ir transporto priemonių gamintojų patvirtinimas

1. Valstybės narės patvirtina, reguliariai kontroliuoja ir sertifikuoja montuotojus, dirbtuves ir transporto priemonių gamintojus, kuriems leidžiama montuoti, tikrinti, remontuoti tachografus ir atlikti jų kontrolę.

2. Valstybės narės užtikrina montuotojų, dirbtuvių ir transporto priemonių gamintojų kompetentingumą bei patikimumą. Tuo tikslu jos parengia ir paskelbia aiškią nacionalinę tvarką ir užtikrina, kad būtų taikomi bent šie kriterijai:

- a) tinkamas darbuotojų parengimas;
- b) turima reikiamus bandymus ir užduotis atlikti būtina įranga;
- c) gera montuotojų, dirbtuvių ir transporto priemonių gamintojų reputacija.

3. Patvirtintų montuotojų ar dirbtuvių tikrinimai atliekami taip:

- a) patvirtintų montuotojų ar dirbtuvių naudojamos tachografų tvarkymo procedūros tikrinamos bent kas dvejus metus.

Tikrinant ypatingas dėmesys skiriamas taikomoms apsaugos priemonėms ir dirbtuvių kortelių tvarkymui. Valstybės narės gali atlikti tokį tikrinimą be patikrinimo vietoje;

- b) siekiant tikrinti kalibravimo procedūras bei atliekamus montavimo darbus, taip pat atliekamos patvirtintų montuotojų ar dirbtuvių techninės patikros, apie kurias neskelbiama iš anksto. Tokios patikros per metus apima ne mažiau kaip 10 % patvirtintų montuotojų ir dirbtuvių.

4. Valstybės narės ir jų kompetentingos valdžios institucijos imasi reikiamų priemonių, kad užkirstų kelią montuotojų ar dirbtuvių bei transporto įmonių interesų konfliktams. Visų pirma, esant rimtai interesų konflikto rizikai, imamos papildomų konkrečių priemonių, skirtų užtikrinti, kad montuotojas ar dirbtuvės laikytųsi šio reglamento.

5. Valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos kasmet perduoda Komisijai, jeigu įmanoma – elektroniniu būdu, patvirtintų montuotojų ir dirbtuvių bei jiems išduotų kortelių sąrašus. Komisija tuos sąrašus skelbia savo svetainėje.

6. Jei montuotojai, dirbtuvės ir transporto priemonių gamintojai nevykdo jiems šiame reglamente nustatytų prievolių, valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos laikinai ar visam laikui patvirtinimus skelbia netekusiais galios.

25 straipsnis

Dirbtuvių kortelės

1. Dirbtuvių kortelių galiojimo laikotarpis negali būti ilgesnis kaip vieni metai. Pratęsdama dirbtuvių kortelės galiojimą kompetentinga valdžios institucija užtikrina, kad montuotojas, dirbtuvės ar transporto priemonės gamintojas atitinka 24 straipsnio 2 dalyje išvardytus kriterijus.

2. Kompetentinga valdžios institucija pratęsia dirbtuvių kortelės galiojimą per 15 darbo dienų nuo galiojančio prašymo pratęsti galiojimą ir visų reikiamų dokumentų gavimo dienos. Jei dirbtuvių kortelė pažeidžiama, jei sutrinka jos veikimas, arba ji pametama ar pavagiama, kitą kortelę kompetentinga valdžios institucija pateikia per penkias darbo dienas nuo išsamaus prašymo tuo tikslu pateikimo dienos. Kompetentingos valdžios institucijos tvarko pamestų, pavogtų ar defektnių kortelių registrą.

3. Jei valstybė narė montuotojo, dirbtuvių ar transporto priemonių gamintojo patvirtinimą paskelbia netekusiu galios, kaip numatyta 24 straipsnyje, ji taip pat skelbia netekusiomis galios jiems išduotas dirbtuvių korteles.

4. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad patvirtintiems montuotojams, dirbtuvėms ir transporto priemonių gamintojams išduotos dirbtuvių kortelės nebūtų klastojamos.

V SKYRIUS

VAIRUOTOJO KORTELĖS

26 straipsnis

Vairuotojo kortelių išdavimas

1. Vairuotojo kortelės išduoda valstybės narės, kurioje yra vairuotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, kompetentinga valdžios institucija pagal vairuotojo pateiktą prašymą. Jos išduodamos per mėnesį nuo dienos, kai kompetentinga valdžios institucija gauna prašymą ir visus reikiamus dokumentus.

2. Šiame straipsnyje nuolatinė gyvenamoji vieta – tai vieta, kurioje asmuo paprastai (t. y. ne mažiau kaip 185 dienas kiekvienais kalendoriniais metais) gyvena dėl asmeninių ir profesinių ryšių, arba, jei asmens su minėta vieta profesiniai ryšiai nesiejami, dėl asmeninių priežasčių, rodančių artimus ryšius tarp to asmens ir jo gyvenamosios vietos.

Tačiau kai asmuo profesiniais ir asmeniniais ryšiais yra susijęs su skirtingomis vietomis ir dėl to jis gyvena keliose vietose, esančiose dviejose ar keliose valstybėse narėse, nuolatinė jo gyvenama vieta laikoma ta vieta, su kuria jį sieja asmeniniai ryšiai, jei tas asmuo į pastarąją vietą sugrįžta reguliariai. Ši pastaroji sąlyga netaikoma, kai asmuo gyvena valstybėje narėje vykdydamas nustatytos trukmės užduotį.

3. Vairuotojai savo nuolatinę gyvenamąją vietą patvirtina visomis tinkamomis priemonėmis, pavyzdžiui, asmens tapatybės kortele ar bet kuriuo kitu galiojančiu dokumentu. Jei vairuotojo kortelę išduodančios valstybės narės kompetentingoms valdžios institucijoms kyla abejonių dėl nuolatinės gyvenamosios vietos pareiškimo patikimumo ar jei tos valdžios institucijos turi konkrečių kontrolės tikslų, jos gali paprašyti bet kokios papildomos informacijos ar įrodymų.

4. Tinkamai pagrįstais ir išskirtiniais atvejais valstybės narės gali išduoti laikiną vairuotojo kortelę, kuri galioja ne ilgiau kaip 185 dienas, be galimybės ją atnaujinti, vairuotojui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta nėra valstybėje narėje arba valstybėje, kuri yra AETR susitarimo susitariančioji šalis, jei toks vairuotojas yra darbo teisės santykiais susijęs su įmone, įsteigta išduodančiojoje valstybėje narėje, ir tiek, kiek taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1072/2009⁽¹⁾, pateikia tame reglamente nurodytą vairuotojo liudijimą.

Remdamasi valstybių narių pateiktais duomenimis Komisija atidžiai stebi šios dalies taikymą. Kas dvejus metus ji pateikia savo išvadų ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, kurioje visų pirma nagrinėja, ar laikinos vairuotojo kortelės daro kokią nors neigiamą poveikį darbo rinkai, ir ar laikinos kortelės paprastai išduodamos įvairiems vairuotojams daugiau nei

vieną kartą. Komisija gali pateikti atitinkamą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, siekdama peržiūrėti šią dalį.

5. Išduodančiosios valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos imasi tinkamų priemonių užtikrinti, kad pareiškėjui jau nebūtų buvusi išduota galiojanti vairuotojo kortelė, ir į vairuotojo kortelę įrašo jo asmens duomenis bei užtikrina, kad duomenys būtų matomi ir saugūs.

6. Vairuotojo kortelės galiojimo laikotarpis negali būti ilgesnis kaip penkeri metai.

7. Vairuotojo kortelė skelbiama netekusia galios ar jos galiojimas sustabdomas tik jei valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos nustato, kad kortelė suklastota ar vairuotojas naudoja ne jam išduotą kortelę arba kad turima kortelė gauta remiantis melagingais pareiškimais ir (arba) suklastotais dokumentais. Jei apie paskelbimą netekusia galios ar galiojimo sustabdymą praneša ne kortelę išdavusi, o kita valstybė narė, pastaroji kortelę kuo greičiau grąžina ją išdavusios valstybės narės valdžios institucijoms, nurodydama paskelbimo netekusia galios ar galiojimo sustabdymo priežastis. Jeigu tikimasi, kad kortelės grąžinimas užtruks ilgiau nei dvi savaites, kortelės galiojimą sustabdanti ar ją skelbianti negaliojančia valstybė narė per tas dvi savaites informuoja išduodančiąją valstybę narę apie galiojimo sustabdymo arba paskelbimo netekusia galios priežastis.

8. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kad vairuotojo kortelės nebūtų klastojamos.

9. Šiuo straipsniu valstybėms narėms nekludoma išduoti vairuotojo kortelę vairuotojui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra tos valstybės narės teritorijos dalyje, kuriai netaikoma Europos Sąjungos sutartis ir Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, jeigu tokiais atvejais taikomos atitinkamos šio reglamento nuostatos.

27 straipsnis

Vairuotojo kortelių naudojimas

1. Vairuotojo kortelė yra asmeninė.

2. Vairuotojui neleidžiama turėti daugiau kaip vienos galiojančios vairuotojo kortelės; jam suteikti įgaliojimai naudoti tik savo vairuotojo kortelę su asmens duomenimis. Vairuotojui neleidžiama naudoti sugadintos kortelės ar kortelės, kurios galiojimo laikotarpis yra pasibaigęs.

28 straipsnis

Vairuotojo kortelių galiojimo pratęsimas

1. Jei vairuotojas pageidauja pratęsti savo kortelės galiojimo laikotarpį, paraišką savo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės kompetentingoms valdžios institucijoms jis pateikia ne vėliau kaip 15 dienų iki kortelės galiojimo pabaigos.

⁽¹⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1072/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinio krovinių vežimo kelių transportu rinką taisyklių (OL L 300, 2009 11 14, p. 72).

2. Jei, galiojimo pratęsimo atveju, vairuotojo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybė narė nėra dabartinę jo kortelę išdavusi valstybė narė ir jei pirmosios valstybės narės valdžios institucijų prašoma pratęsti vairuotojo kortelės galiojimą, jos ankstesnę kortelę išdavusioms valdžios institucijoms praneša apie kortelės galiojimo laikotarpio pratęsimo priežastis.

3. Gavusi prašymą pratęsti kortelės, kurios galiojimo laikas tuoj baigsis, galiojimo laikotarpį, kompetentinga valdžios institucija naują kortelę išduoda dar nesibaigus galiojimo laikui, jei prašymas pateiktas laikantis 1 dalyje nustatyto galutinio termino.

29 straipsnis

Pavogtos, pamestos ar sugadintos vairuotojo kortelės

1. Išduodančiosios institucijos veda išduotų, pavogtų, pamestų ar sugadintų vairuotojo kortelių apskaitą ne trumpiau nei jų galiojimo laikotarpį.

2. Jei vairuotojo kortelė pažeidžiama ar jos veikimas sutrinka, vairuotojas ją grąžina savo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai. Apie vairuotojo kortelės vagystę oficialiai pranešama valstybės, kurioje vagystė įvykdyta, kompetentingoms valdžios institucijoms.

3. Apie bet kokią vairuotojo kortelės praradimą pranešama pateikiant oficialų pareiškimą išduodančiosios valstybės narės kompetentingoms valdžios institucijoms ir vairuotojo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės (jei tai kita valstybė narė) kompetentingoms valdžios institucijoms.

4. Jei vairuotojo kortelė pažeidžiama, jos veikimas sutrinka, ji pametama ar pavagiama, vairuotojas per septynias kalendorines dienas savo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės kompetentingoms valdžios institucijoms pateikia paraišką išduoti kitą kortelę. Tos valdžios institucijos per aštuonias dienas nuo išsamaus prašymo tuo tikslu gavimo dienos išduoda kitą kortelę.

5. 4 dalyje nustatytais aplinkybėmis vairuotojui be vairuotojo kortelės ne ilgiau kaip 15 kalendorinių dienų ar ilgesnį laikotarpį leidžiama toliau vairuoti transporto priemonę, jei transporto priemonę būtina vairuoti siekiant ją grąžinti į jos buvimo patalpą, su sąlyga, kad vairuotojas gali įrodyti, kad tuo laikotarpiu kortelės neįmanoma pateikti ar ją naudoti.

30 straipsnis

Abipusis vairuotojo kortelių pripažinimas ir jų keitimas

1. Valstybės narės pripažįsta kitų valstybių narių išduotas vairuotojo korteles.

2. Jei valstybės narės išduotos galiojančios vairuotojo kortelės turėtojas savo nuolatinę gyvenamąją vietą pasirenka kitoje valstybėje narėje, jis gali prašyti jo kortelę pakeisti kita lygiaverte vairuotojo kortele. Kortelę pakeičianti valstybė narė privalo patikrinti, ar pateiktos kortelės galiojimo laikotarpis nėra pasibaigęs.

3. Kortelę pakeičiančios valstybės narės seną kortelę grąžina išduodančiosios valstybės narės valdžios institucijoms ir nurodo tokio veiksmo priežastis.

4. Jei valstybė narė keičia ar pakeičia vairuotojo kortelę, keitimas ar pakeitimas arba bet kuris kitas keitimas ar pakeitimas registruojamas toje valstybėje narėje.

31 straipsnis

Elektroninis keitimas informacija apie vairuotojo korteles

1. Siekiant užtikrinti, kad pareiškėjas jau neturi galiojančios vairuotojo kortelės, kaip nurodyta 26 straipsnyje, valstybės narės veda nacionalinius elektroninius registrus, kuriuose bent vairuotojo kortelių galiojimo laikotarpį saugo toliau nurodytą tų kortelės, įskaitant 26 straipsnio 4 dalyje nurodytas korteles, informaciją:

— vairuotojo pavardę ir vardą,

— vairuotojo gimimo datą ir, jei žinoma, vietą,

— galiojančio vairuotojo pažymėjimo numerį ir vairuotojo pažymėjimą išdavusią šalį (jei taikoma),

— vairuotojo kortelės statusą,

— vairuotojo kortelės numerį.

2. Komisija ir valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, siekdamas užtikrinti, kad elektroniniai registrai būtų susieti ir prieinami visoje Sąjungoje, naudojant Rekomendacijoje 2010/19/ES nurodytą TACHOnet pranešimų sistemą arba suderinamą sistemą. Jeigu naudojama suderinama sistema, keitimasis elektroniniais duomenimis su visomis kitomis valstybėmis narėmis turi būti galimas per TACHOnet pranešimų sistemą.

3. Kai valstybės narės išduoda, keičia vairuotojo kortelę ir prirėkus pratęsia jos galiojimo laikotarpį, jos elektroniniu būdu keisdamosi duomenimis tikrina, ar vairuotojas jau neturi kitos galiojančios vairuotojo kortelės. Keičiamasi tik tais duomenimis, kurie būtini atliekant šį patikrinimą.

4. Kontroliuojantiems pareigūnams gali būti suteikiama teisė naudotis elektroniniu registru, jei reikia patikrinti vairuotojo kortelės statusą.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kad būtų nustatytos 2 dalyje nurodytą sujungimą užtikrinti būtinos bendros procedūros ir specifikacijos, įskaitant keitimosi duomenimis formatą, technines elektroninio prisijungimo prie nacionalinių elektroninių registrų procedūras, prieigos procedūras ir apsaugos mechanizmus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 42 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

VI SKYRIUS

ĮRANGOS NAUDOJIMAS

32 straipsnis

Tinkamas tachografų naudojimas

1. Transporto įmonės ir vairuotojai užtikrina tinkamą skaitmeninių tachografų ir vairuotojo kortelių veikimą ir deramą jų naudojimą. Analoginius tachografus naudojančios transporto įmonės ir vairuotojai užtikrina tinkamą jų veikimą ir deramą registracijos lapų naudojimą.

2. Skaitmeniniai tachografai neturi būti sumontuoti taip, kad automatiškai persijungtų į tam tikrą veiklos kategoriją, kai išjungiamas transporto priemonės variklis arba degimas, išskyrus atvejus, kai vairuotojas gali rankiniu būdu pasirinkti tinkamą veiklos kategoriją.

3. Draudžiama klastoti, slėpti, nutylėti ar naikinti registracijos lape įregistruotus arba tachografe ar vairuotojo kortelėje laikomus duomenis arba tachografo spaudinius. Taip pat draudžiama bet kaip manipuliuoti tachografo duomenimis, registracijos lapu ar vairuotojo kortele, jei dėl to duomenys ir (arba) spausdinta informacija būtų klastojama, nutylima ar naikinama. Transporto priemonėje draudžiama laikyti įtaisą, kurį būtų galima panaudoti pirmiau minėtam tikslui.

4. Transporto priemonėse montuojamas ne daugiau kaip vienas tachografas, išskyrus 21 straipsnyje nurodytų eksploatacinių bandymų tikslais.

5. Valstybės narės draudžia gaminti, platinti ir reklamuoti prietaisus, sukonstruotus ir (arba) skirtus manipuliuoti tachografo duomenimis, ir (arba) tokiais prietaisais prekiauti.

33 straipsnis

Transporto įmonių atsakomybė

1. Transporto įmonės yra atsakingos už tai, jog užtikrintų, kad jų vairuotojai būtų tinkamai apmokyti ir instruktuoti apie teisingą skaitmeninių ar analoginių tachografų veikimą, reguliariai atliktų patikrinimus, siekdamos užtikrinti, kad jų vairuotojai tinkamai naudojami tachografais ir nesuteiktų savo vairuotojams jokių tiesioginių ar netiesioginių paskatų, kuriomis galėtų būti paskatintas tachografų netinkamas naudojimas.

Transporto įmonės transporto priemonių, kuriose sumontuoti analoginiai tachografai, vairuotojams išduoda reikiamą registracijos lapų skaičių, atsižvelgdama į tai, kad registracijos lapai išduodami asmeniškai, į naudojimo laikotarpio ilgį ir į tai, kad gali prireikti pažeistus ar įgalioto kontroliuojančio pareigūno paimtus registracijos lapus pakeisti. Transporto įmonės vairuotojams išduoda tik patvirtinto modelio registracijos lapus, tinkamus naudoti su transporto priemonėje sumontuota įranga.

Jei transporto priemonėje sumontuotas skaitmeninis tachografas, transporto įmonė ir vairuotojas užtikrina, kad atsižvelgiant į naudojimo laikotarpį per patikrą būtų galima tinkamai atspausdinti iš tachografo kontroliuojančio pareigūno prašomus duomenis.

2. Pagal 35 straipsnio nuostatas atspausdintus įskaitomus registracijos lapus ir spaudinius transporto įmonės laiko suskirstytus chronologine tvarka ne trumpiau kaip metus nuo jų naudojimo pradžios, o jų kopijas pateikia atitinkamiems jų paprašiusiems vairuotojams. Transporto įmonės iš vairuotojų kortelių atsisiųstų duomenų kopijas ir spausdintines tų kopijų versijas taip pat pateikia atitinkamiems jų paprašiusiems vairuotojams. Įgaliotam kontroliuojančiam pareigūnui paprašius, registracijos lapai, spaudiniai ir perkelti duomenys jam parodomai arba perduodami.

3. Transporto įmonės laikomos atsakingomis už jų vairuotojų arba joms pavaldžių vairuotojų padarytus šio reglamento pažeidimus. Tačiau valstybės narės gali tokią transporto įmonės atsakomybę sieti su tuo, ar ji pažeidė šio straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą ir Reglamento (EB) Nr. 561/2006 10 straipsnio 1 ir 2 dalis.

34 straipsnis

Vairuotojo kortelių ir registracijos lapų naudojimas

1. Vairuotojai registracijos lapus arba vairuotojo korteles naudoja kiekvieną dieną, kurią jie važiuoja transporto priemone, pradedant nuo tos akimirkos, kai jie perima transporto priemonės valdymą. Registracijos lapo ir vairuotojo kortelės neleidžiama ištraukti iki kasdienio darbo laiko pabaigos, nebent jas leidžiama ištraukti dėl kitų priežasčių. Registracijos lapo ar vairuotojo kortelės neleidžiama naudoti ilgiau nei numatyta.

2. Vairuotojai tinkamai apsaugo registracijos lapus ar vairuotojo korteles ir nenaudoja nešvarių ar pažeistų registracijos lapų arba vairuotojo kortelių.

3. Jei dėl to, kad vairuotojas yra ne transporto priemonėje, jis negali naudoti transporto priemonėje sumontuoto tachografo, 5 dalies b punkto ii, iii ir iv papunkčiuose nurodyti laikotarpiai:

a) jei transporto priemonėje sumontuotas analoginis tachografas – nesuteptam registracijos lapo įregistruojami ranka, automatinėmis ar kitomis priemonėmis; arba

b) jei transporto priemonėje sumontuotas skaitmeninis tachografas – naudojant tachografe numatytą rankinio įvedimo įtaisą įvedami į vairuotojo kortelę.

Valstybės narės nenustato reikalavimo vairuotojams pateikti formas, patvirtinančias jų veiklą tuo metu, kai jie nebuvo transporto priemonėje.

4. Jei transporto priemonėje, kurioje sumontuotas skaitmeninis tachografas, yra daugiau kaip vienas vairuotojas, kiekvienas vairuotojas užtikrina, kad jo vairuotojo kortelė būtų įkišama į reikiamą tachografo angą.

Jei transporto priemonėje, kurioje sumontuotas analoginis tachografas, yra daugiau kaip vienas vairuotojas, vairuotojai iš dalies taiso registracijos lapus, jei reikia, kad atitinkamą informaciją į registracijos lapą įregistruotų tas vairuotojas, kuris iš tikrųjų vairuoja transporto priemonę.

5. Vairuotojai:

a) užtikrina, kad registracijos lape nurodytas laikas atitiktų oficialų transporto priemonės registravimo šalies laiką;

b) naudoja jungimo mechanizmus, leidžiančius atskirai ir aiškiai įregistruoti tokius laikotarpius:

i) prie ženklo : važiavimo laiką;

ii) prie ženklo : kitą darbą, t. y. kitą nei važiavimo veiklą, kaip apibrėžta Direktyvos 2002/15/EB 3 straipsnio a punkte, taip pat bet kurį darbą tam pačiam ar kitam darbdaviui transporto ar kitame sektoriuje;

iii) prie ženklo : kitą buvimo darbo vietoje laiką, kaip apibrėžta Direktyvos 2002/15/EB 3 straipsnio b punkte;

iv) prie ženklo : pertraukas ar poilsį.

6. Kiekvienas transporto priemonės, kurioje sumontuotas analoginis tachografas, vairuotojas į savo registracijos lapą įrašo šią informaciją:

a) pradėdamas naudoti registracijos lapą – savo pavardę ir vardą;

b) registracijos lapo naudojimo pradžios datą ir vietą, taip pat naudojimo pabaigos datą ir vietą;

c) kiekvienos transporto priemonės, kuriai vairuotojas priskirtas, registracijos numerį, pirmosios į registracijos lapą įregistruotos kelionės pradžioje ir, jei persėdama į kitą transporto priemonę, kai naudojamas registracijos lapas;

d) odometro rodmenis:

i) įregistruotus į registracijos lapą pirmos kelionės pradžioje;

ii) įregistruotus į registracijos lapą paskutinės kelionės pabaigoje;

iii) jei darbo dienos laikotarpiu persėdama į kitą transporto priemonę, pirmosios transporto priemonės, kuriai vairuotojas priskirtas, rodmenis ir kitos transporto priemonės rodmenis;

e) bet kurio transporto priemonės pakeitimo laiką.

7. Vairuotojas į skaitmeninį tachografą įveda tų šalių, kuriose kasdienio darbo laikas prasidėjo ir baigėsi, simbolių. Tačiau valstybė narė gali reikalauti, kad transporto priemonių, kurios naudojamos jos teritorijoje atliekant vežimo operacijas, vairuotojai prie šalies simbolio nurodytų išsamesnius geografinius duomenis, jei valstybė narė tuos išsamius geografinius duomenis perdavė Komisijai anksčiau nei 1998 m. balandžio 1 d.

Vairuotojai pirmos pastraipos pirmame sakinyje nurodytos informacijos neprivalo įvesti, jei tachografas automatiškai įregistruoja vietos nustatymo duomenis pagal 8 straipsnį.

35 straipsnis

Pažeistos vairuotojo kortelės ir pažeisti registracijos lapai

1. Jei pažeidžiamas registracijos lapas su įrašais ar vairuotojo kortelė, vairuotojai pažeistą registracijos lapą ar vairuotojo kortelę laiko kartu su atsarginiu registracijos lapu, kuriuo pakeistas pažeistas lapas.

2. Jei vairuotojo kortelė pažeidžiama, sutrinka jos veikimas, ji pametama ar pavagiama, vairuotojas:

a) savo kelionės pradžioje atsispausdina išsamią informaciją apie transporto priemonę, kuria jis važiuoja, ir įrašo į tą spaudinį:

i) vairuotojo tapatybės informaciją (pavardę, vairuotojo kortelės ar vairuotojo pažymėjimo numerį), įskaitant parašą;

ii) 34 straipsnio 5 dalies b punkto ii, iii ir iv papunkčiuose nurodytus laikotarpius;

b) kelionės pabaigoje atsispausdina informaciją, susijusią su tachografu užregistruotais laikotarpiais, užregistruoja bet kuriuos kito darbo, buvimo darbo vietoje ir poilsio laikotarpius nuo tada, kai kelionės pradžioje atsispausdintas spaudinys, jei ta informacija neužregistruota tachografu, ir pasižymi tame dokumente vairuotojo tapatybės informaciją (pavardę, vairuotojo kortelės ar vairuotojo pažymėjimo numerį), įskaitant vairuotojo parašą.

36 straipsnis

Vairuotojo daromi įrašai

1. Jei vairuotojas vairuoja transporto priemonę su joje sumontuotu analoginiu tachografu, tai paprašytas įgalioto kontroliuojančio pareigūno jis turi būti pasirengęs pateikti:

- i) einamosios dienos registracijos lapus ir praėjusias 28 dienas naudotus registracijos lapus;
- ii) vairuotojo kortelę, jei ją turi, ir
- iii) tą dieną ir praėjusias 28 dienas ranka darytus visus įrašus ir atsispausdintus spaudinius, kaip reikalaujama šiame reglamente ir Reglamente (EB) Nr. 561/2006.

2. Jei vairuotojas vairuoja transporto priemonę su joje sumontuotu skaitmeniniu tachografu, tai paprašytas įgalioto kontroliuojančio pareigūno jis turi būti pasirengęs pateikti:

- i) savo vairuotojo kortelę;
- ii) tą dieną ir praėjusias 28 dienas ranka darytus visus įrašus ir atsispausdintus spaudinius, kaip reikalaujama šiame reglamente ir Reglamente (EB) Nr. 561/2006;
- iii) to paties laikotarpio kaip ii punkte nurodytas laikotarpis, kurį jis vairavo transporto priemonę su joje sumontuotu analoginiu tachografu, registracijos lapus.

3. Įgaliotas kontroliuojantis pareigūnas atitiktį Reglamentui (EB) Nr. 561/2006 gali tikrinti nagrinėdamas registracijos lapus, taip pat tachografe ar vairuotojo kortelėje registruotus rodumus, atspausdintus ar perkeltus duomenis arba, jei tai neįmanoma, bet kuri kitą lydimąjį dokumentą, pagrindžiantį neatitiktį nuostatoms, pavyzdžiui, šio reglamento 29 straipsnio 2 daliai ir 37 straipsnio 2 daliai.

37 straipsnis

Nustačius įrangos triktį taikomos procedūros

1. Jei tachografas sugenda ar veikia su triktimis, transporto įmonė pasirūpina, kad susiklosčius palankioms aplinkybėms tachografą suremontuotų patvirtintas montuotojas ar dirbtuvės.

Jei skaičiuojant nuo gedimo ar veikimo su triktimis nustatymo dienos nėra galimybės transporto priemonę grąžinti į transporto priemonės gamintojo patalpas per savaitę, remontas atliekamas kelyje.

Kai valstybės narės imasi 41 straipsnyje nustatytų priemonių, kompetentingos valdžios institucijos įgaliojamos uždrausti naudoti transporto priemonę, jei gedimas ar veikimas su trikdžiais nepašalintas, kaip numatyta šios dalies pirmoje ir antroje pastraipose, jeigu tai atitinka atitinkamos valstybės narės nacionalinės teisės aktus.

2. Jei tachografas netinkamas naudoti ar veikia su triktimis, vairuotojas registruoja duomenis, kurie leidžia jį identifikuoti (tapatybės duomenis (pavardę, vairuotojo kortelės arba vairuotojo pažymėjimo numerį), įskaitant parašą, taip pat praėjusių skirtingų laikotarpių informaciją, kurios jau neregistruoja tachografas arba kuri nėra tachografu teisingai spausdinama:

- a) registravimo lapuose ar lapuose, arba
- b) prie registracijos lapo prisegamame laikiname lape ar su vairuotojo kortele laikytiname lape.

VII SKYRIUS

VYKDYMO UŽTIKRINIMAS IR SANKCIJOS

38 straipsnis

Kontroliuojantys pareigūnai

1. Siekiant veiksmingai stebėti, kaip laikomasi šio reglamento, įgaliotiems kontroliuojantiems pareigūnams turėtų būti suteikta tinkama įranga ir atitinkami teisiniai įgaliojimai, kad jie galėtų atlikti savo pareigas pagal šį reglamentą. Ta įranga visų pirma apima:

- a) kontrolės korteles, kurios suteikia prieigą prie tachografuose bei tachografų kortelėse ir, pasirinkamai, dirbtuvių kortelėse užregistruotų duomenų;
- b) priemonės, kurių reikia siekiant perkelti transporto priemonės blokų ir tachografų kortelių duomenų bylas, ir kurios padeda analizuoti tokias duomenų bylas ir iš skaitmeninių tachografų išspausdintus duomenis kartu su analoginių tachografų registracijos lapais ar diagramomis.

2. Jeigu atlikę patikrinimą kontroliuojantys pareigūnai užfiksuoja pakankamai įrodymų, kurie kelia pagrįstą sukčiavimo įtarimą, jiems suteikiami įgaliojimai nukreipti transporto priemonę į įgaliotas dirbtuves, kad būtų atlikti tolesni bandymai siekiant patikrinti, visų pirma, ar tachografas:

- a) veikia tinkamai;
- b) tinkamai registruoja ir saugo duomenis ir kalibravimo parametrai yra teisingi.

3. Kontroliuojantys pareigūnai įgaliojami prašyti įgaliotų dirbtuvių atlikti 2 dalyje nurodytus bandymus ir specifinius bandymus, kuriais galima nustatyti, ar nėra manipuliavimo prietaisų. Jeigu aptinkama manipuliavimo prietaisų, įranga, įskaitant patį prietaisą, transporto priemonės blokas ar jos komponentai ir vairuotojo kortelė gali būti išimami iš transporto priemonės ir gali būti naudojami kaip įrodymai pagal nacionalines procedūras taisyklės, reglamentuojančias tokių įrodymų tvarkymą.

4. Atitinkamais atvejais kontroliuojantys pareigūnai, atlikdami įmonių patalpų patikrinimą, naudojami galimybe patikrinti vietoje esančius tachografus ir vairuotojo korteles.

39 straipsnis

Kontroliuojančių pareigūnų rengimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kontroliuojantys pareigūnai būtų tinkamai parengti nagrinėti užregistruotus duomenis ir tikrinti tachografus, kad būtų užtikrinta veiksminga bei suderinta kontrolė ir vykdymas.

2. Valstybės narės Komisijai perduoda reikalavimus, taikomus rengiant kontroliuojančius pareigūnus ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 2 d.

3. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, patvirtina priemones, kuriose nurodomas pradinio ir tęstinio kontroliuojančių pareigūnų rengimo turinys, įskaitant rengimą tikslinės kontrolės metodų klausimais, taip pat manipuliavimo prietaisų aptikimą ir sukčiavimo nustatymą. Tos priemonės apima gaires, skirtas sudaryti palankesnes sąlygas įgyvendinti atitinkamas šio reglamento ir Reglamento (EB) Nr. 561/2006 nuostatas. Te įgyvendinimo aktai priimami laikantis 42 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. Valstybės narės į kontroliuojančių pareigūnų rengimo programą įtraukia Komisijos nustatytą turinį.

40 straipsnis

Savitarpio pagalba

Valstybės narės vienos kitoms padeda taikyti šį reglamentą ir tikrinti atitiktį jo nuostatomis.

Teikdamos tą savitarpio pagalbą valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos visų pirma reguliariai vienos kitoms siūnia visą turimą informaciją apie šio reglamento pažeidimus, kuriuos padaro montuotojai ir dirbtuvės, manipuliavimo būdus, taip pat apie visas už tokius pažeidimus skirtas sankcijas.

41 straipsnis

Sankcijos

1. Laikydamosi nacionalinių konstitucinių nuostatų valstybės narės nustato sankcijų už šio reglamento pažeidimus skyrimo taisyklės ir imasi visų jų taikymui užtikrinti būtinų priemonių. Tos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos, atgrasomos bei nediskriminacinės ir turi atitikti Direktyvoje 2006/22/EB nustatytas pažeidimų kategorijas.

2. Valstybės narės apie tas priemones ir sankcijų taisyklės Komisijai praneša ne vėliau kaip 2016 m. kovo 2 d. Jos praneša Komisijai apie visus tų priemonių pakeitimus.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.

43 straipsnis

Tachografų forumas

1. Siekiant paremti valstybių narių ekspertų, 42 straipsnyje nurodyto komiteto narių ir ekspertų iš trečiųjų šalių, kuriose tachografai naudojami pagal AETR susitarimą, tarpusavio dialogą techniniais tachografų naudojimo klausimais, steigiamas Tachografų forumas.

2. Valstybės narės į Tachografų forumą turėtų deleguoti ekspertus, dalyvaujančius 42 straipsnyje nurodyto komiteto darbe.

3. Tachografų forumo veikloje leidžiama dalyvauti suinteresuotų trečiųjų šalių, kurios yra AETR susitarimo susitariančiosios šalys, ekspertams.

4. Į Tachografų forumą kviečiami suinteresuotieji subjektai, transporto priemonių gamintojų atstovai, tachografų gamintojai, socialiniai partneriai ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas.

5. Tachografų forumas nustato savo darbo tvarkos taisykles.

6. Tachografų forumas posėdį rengia bent kartą per metus.

44 straipsnis

Pranešimas apie nacionalines priemones

Valstybės narės Komisijai pateikia šio reglamento taikymo srityje priimtų nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų tekstus ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jų priėmimo dienos, o pirmą kartą – ne vėliau kaip 2015 m. kovo 2 d.

45 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 561/2006 dalinis pakeitimas

Reglamentas (EB) Nr. 561/2006 iš dalies keičiamas taip:

1. 3 straipsnyje po a punkto įterpiamas šis punktas:

„aa) transporto priemonės arba transporto priemonių deriniai, kurių didžiausia leistina masė neviršija 7,5 tonos, naudojami medžiagų, įrangos arba mašinų pervežimui vairuotojo naudojimui jo darbo metu, ir kurie yra naudojami tik 100 km spinduliu nuo įmonės buveinės ir su sąlyga, kad transporto priemonės vairavimas nėra vairuotojo pagrindinė veikla.“;

2. 13 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

a) d, f ir p punktuose žodžiai „50 kilometrų“ pakeičiami žodžiais „100 kilometrų“;

b) d punkto pirma pastraipa pakeičiama taip:

„d) transporto priemonėmis ar transporto priemonių junginiais, kurių leidžiama maksimali masė neviršija 7,5 t ir kurias naudoja universaliųjų paslaugų teikėjai, apibrėžti 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo (*) 2 straipsnio 13 punkte, naudoja siuntoms pristatyti, teikiant universaliąją paslaugą.

(*) OL L 15, 1998 1 21, p. 14.“

46 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

Kadangi šiame reglamente nurodyti įgyvendinimo aktai dar nepriimti, kad jie galėtų būti taikomi taikant šį reglamentą iki šiame reglamente nurodytų įgyvendinimo aktų taikymo dienos toliau laikinai taikomas Reglamentas (EEB) Nr. 3821/85, įskaitant jo I B priedą.

47 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EEB) Nr. 3821/85 panaikinamas. Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

48 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Atsižvelgiant į 46 straipsnyje nurodytas pereinamojo laikotarpio priemones, jis taikomas nuo 2016 m. kovo 2 d. Vis dėlto 24, 34 ir 45 straipsniai taikomi nuo 2015 m. kovo 2 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2014 m. vasario 4 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkas
E. VENIZELOS

I PRIEDAS

ANALOGINIŲ TACHOGRAFŲ GAMYBOS, BANDYMO, MONTAVIMO IR PATIKROS REIKALAVIMAI

I. TERMINŲ APIBRĖŽTYS

Šiame priede:

a) tachografas arba analoginis tachografas:

įrenginys, skirtas sumontuoti kelių transporto priemonėse automatiškai arba pusiau automatiškai rodyti ir registruoti išsamią informaciją apie tokių transporto priemonių judėjimą ir išsamią informaciją apie tam tikrus jų vairuotojų veiklos laikotarpius;

b) tachografo konstanta:

skaitmeninė charakteristika, parodanti įvesties signalo vertę, reikalingą nuvažiuotam 1 km nuotoliui rodyti ir registruoti; ši konstanta turi būti išreikšta arba apsisukimais per kilometrą ($k = \dots$ aps./km) arba impulsais per kilometrą ($k = \dots$ imp./km);

c) charakteristikos koeficientas:

skaitmeninė charakteristika, nustatanti išėjimo signalo, skleidžiamo transporto priemonės sudedamosios dalies, kuria transporto priemonė yra sujungta su tachografu (pavarų dėžės išėjimo velenas arba ašis), vertę, kol normaliomis bandymo sąlygomis transporto priemonė nuvažiuoja vieno kilometro nuotolį (žr. šio priedo VI dalies 4 punktą). Charakteristikos koeficientas yra išreiškiamas arba apsisukimais per kilometrą ($w = \dots$ aps./km) arba impulsais per kilometrą ($w = \dots$ imp./km);

d) padangų efektyvusis apskritimo ilgis:

atstumų, kuriuos nuvažiuoja vieną kartą visiškai apsisukdamas kiekvienas iš transporto priemonę varančių ratų (varantieji ratai), vidurkis. Šie atstumai turi būti išmatuoti normaliomis bandymo sąlygomis (žr. šio priedo VI dalies 4 punktą) ir yra išreikšti „l = ... mm“.

II. BENDROSIOS TACHOGRAFŲ SAVYBĖS IR FUNKCIJOS

Tachografas turi galėti registruoti:

- 1) transporto priemonės nuvažiuotą atstumą;
- 2) transporto priemonės greitį;
- 3) važiavimo laiką;
- 4) kitus darbo etapus ar buvimo darbo vietoje laiką;
- 5) pertraukas ir kasdienio poilsio laikotarpius;
- 6) dėžutės, kurioje yra registracijos lapas, atidarymą;
- 7) elektroniniams tachografams, kurie veikia priimdami signalus, perduodamus elektra iš nuotolio ir greičio jutiklių, bet koks elektros tiekimo tachografams (išskyrus apšvietimą), elektros tiekimo į nuotolio ir greičio jutiklį ir signalo į nuotolio ir greičio jutiklį pertrūkis, ilgesnis kaip 100 milisekundžių.

Transporto priemonių, kurias naudoja du vairuotojai, tachografas turi vienu metu, bet aiškiai ant dviejų atskirų registracijos lapų įrašinėti išsamią informaciją apie laikotarpius, išvardytus pirmos pastraipos 3, 4 ir 5 punktuose.

III. TACHOGRAFŲ GAMYBOS REIKALAVIMAI

a) Bendrosios nuostatos

1. Tachografas turi būti sudarytas iš:

1.1. Vizualinių prietaisų, rodančių:

- nuvažiuotą atstumą (odometras),
- greitį (spidometras),
- laiką (laikrodis).

1.2. Registruojančių prietaisų:

- nuvažiuoto atstumo registravimo prietaiso,
- greičio registravimo prietaiso,
- vieno ar daugiau automatinių laiko registravimo prietaisų, atitinkančių c punkto 4 papunkčio nuostatose nustatytus reikalavimus.

1.3. Apskritas rodmenų žymuo ant registracijos lapo:

- kiekvienas dėžės su tuo registracijos lapu atidarymas,
- elektroniniams tachografams, kaip apibrėžta II dalies pirmos pastraipos 7 punkte, bet koks ilgesnis kaip 100 milisekundžių elektros tiekimo tachografams pertrūkis (išskyrus apšvietimą), ne vėliau kaip vėl įsijungiant elektros srovei,
- elektroniniams tachografams, kaip apibrėžta II dalies pirmos pastraipos 7 punkte, bet koks ilgesnis kaip 100 milisekundžių elektros tiekimo nuotolio ir greičio jutikliui pertrūkis ir bet koks signalo į nuotolio ir greičio jutiklį pertrūkis.

2. Bet kokių papildomų prietaisų įrengimas šalia 1 punkte išvardytų neturi trukdyti tinkamam privalomųjų prietaisų darbu ar jų parodymams.

Įrengus papildomus prietaisus, tachografas turi būti pateikiamas tvirtinti tik su jais.

3. Medžiagos

3.1. Visos tachografo sudedamosios dalys turi būti pagamintos iš pakankamai stabilų, mechaniškai stiprių, turinčių pastovių elektrinių ir magnetinių savybių, medžiagų.

3.2. Kiekviena įrenginio sudedamosios dalies modifikacija ar medžiagų, iš kurių ji gaminama, pakeitimas, prieš pradėdamas ją naudoti gamyboje turi būti pateikta tvirtinti tai institucijai, kuri suteikė įrenginio tipo patvirtinimą.

4. Nuvažiuoto atstumo matavimas

Nuvažiuotą atstumą galima išmatuoti ir užregistruoti:

- įskaitant judėjimą pirmyn ir atgal arba
- įskaičiuojant tik į priekį nuvažiuotą atstumą.

Visi judėjimo atgal įrašai jokia būdu neturi pakenkti kitų įrašų registracijos aiškumui ir tikslumui.

5. Greičio matavimas

5.1. Greičio matavimo diapazonas yra toks, koks numatytas įrenginio tipo patvirtinimo pažymėjime.

5.2. Matavimo prietaiso natūralus dažnis ir svyravimų amplitudė turi būti tokie, kad greitį rodantys ir registruojantys prietaisai nustatyta matavimo diapazone reaguotų į pagreitinimo pasikeitimus iki 2 m/s^2 leistinų nuokrypių ribose.

6. Laiko matavimas (laikrodis)
    - 6.1. Laikrodžio nustatymo mechanizmas turi būti dėžutėje, kurioje yra registracijos lapas; kiekvienas dėžutės atidarymas turi būti automatiškai užrašytas registracijos lape.
    - 6.2. Jei registracijos lapo judėjimo į priekį mechanizmą valdo laikrodis, laikas, kurį iki galo prisuktas laikrodis eis teisingai, turi būti bent 10 % ilgesnis nei įrašams skirtas laikas, atitinkantis maksimalų įrenginio registracijos lapo apkrovimą.
  7. Apšvietimas ir apsauga
    - 7.1. Vizualūs įrenginio prietaisai turi būti apšviesti tinkama neakinančia šviesa.
    - 7.2. Esant normalioms eksploatavimo sąlygoms, visos vidinės įrenginio dalys turi būti apsaugotos nuo drėgmės ir dulkių. Be to, jos turi būti taip pagamintos, kad nebūtų galima suklastoti jų parodymų, ir pridengtos gaubtais, kuriuos galima užplombuoti.
- b) Vaizdiniai prietaisai
1. Nuvažiuoto nuotolio indikatorius (nuotolio užrašymo prietaisas)
    - 1.1. Mažiausia nuvažiuotą nuotolį rodančio prietaiso padala turi būti 0,1 km. Hektometrus rodantys skaičiai turi aiškiai skirtis nuo pilnus kilometrus rodančių skaičių.
    - 1.2. Atstumo registravimo prietaiso skaičiai turi būti aiškiai įskaitomi ir ne mažesni kaip 4 mm aukščio.
    - 1.3. Atstumo registravimo prietaisas turi galėti registruoti ne mažiau kaip 99 999,9 kilometrus.
  2. Greičio indikatorius (spidometras)
    - 2.1. Nustatytame matavimo diapazone greičio skalė turi būti vienodai suskirstyta į 1, 2, 5 ar 10 km per valandą greičio padalas. Greičio skalės padalos vertė (tarpas tarp dviejų brūkšnių) turi būti ne didesnė kaip 10 % skalėje parodyto maksimalaus greičio.
    - 2.2. Didesnis nei matuojamas greičio diapazonas turi būti nepažymėtas skaičiais.
    - 2.3. Tarpo tarp padalų plotis skalėje, rodantis 10 km/h greičio skirtumą, turi būti ne mažesnis kaip 10 mm.
    - 2.4. Jei indikatorius turi rodyklę (adatėlę), atstumas tarp rodyklės ir prietaiso ciferblato turi būti ne didesnis kaip 3 mm.
  3. Laiko indikatorius (laikrodis)

Laiko indikatorius turi būti matomas iš įrenginio išorinės pusės, ir turi būti galima aiškiai, paprastai ir nedviprasmiškai perskaityti jo parodymus.
- c) Registruojantys prietaisai
1. Bendrosios nuostatos
    - 1.1. Nepriklausomai nuo registracijos lapo formos (juosta ar diskas), visuose įrenginiuose turi būti žyma, rodanti, kaip teisingai įdėti registracijos lapą, kad sutaptų laikrodžio rodomas laikas ir laiko žymėjimas registracijos lape.
    - 1.2. Registracijos lapą sukantis mechanizmas turi būti suprojektuotas taip, kad registracijos lapas judėtų be užsikirtimų ir jį būtų galima nesunkiai įdėti bei išimti.
    - 1.3. Jei registracijos lapas yra disko formos, jį pirmyn sukantį mechanizmą turi valdyti laikrodžio mechanizmas. Tada registracijos lapo sukimasis ratu turi būti tolygus ir vienodas, jis turi sukintis minimaliu septynių milimetrų per valandą greičiu, matuojant pagal vidinį žiedo pakraštį, žymintį greičio užrašymo takelio kraštą. Jei įrenginyje yra registracijos juosta, o registracijos lapų slinkimo pirmyn mechanizmą valdo laikrodžio mechanizmas, tiesaus judėjimo greitis turi būti ne mažesnis kaip 10 milimetrų per valandą.
    - 1.4. Duomenys apie nuvažiuotą atstumą, transporto priemonės greitį ir kiekvieną dėžutės, kurioje yra registracijos lapas ar lapai, atidarymą turi būti užrašomi automatiškai.

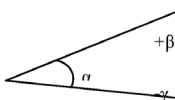
2. Įrašai apie nuvažiuotą atstumą
    - 2.1. Kiekvienas nuvažiuoto atstumo kilometras registracijos lape turi būti užrašomas ne mažiau kaip vieno milimetro tarpais ant atitinkamos koordinatės.
    - 2.2. NET tais atvejais, kai važiavimo greitis pasiekia aukščiausią matavimo diapazono atžymą, įrašai apie nuotolį turi išlikti aiškiai įskaitomi.
  3. Įrašai apie greitį
    - 3.1. Nepriklausomai nuo registracijos lapo formos, greičio įrašymo adata paprastai turi judėti tiesia linija ir statmenai registracijos lapo judėjimo kryptčiai. Tačiau įrašymo adata gali judėti ir kreive, jei tenkinamos šios sąlygos:
      - brūkšnys, kurį nubrėžia įrašymo adata, turi būti statmenas vidutiniam apskritimui (tuo atveju, kai registracijos lapai yra disko formos) arba greičio įrašymo takelio ašiai (jei registracijos lapai yra juostos formos),
      - adatos nubrėžiamo kreivės spindulio ir greičio įrašymo takelio pločio santykis turi būti ne mažesnis kaip 2,4: 1, nepriklausomai nuo registracijos lapo formos,
      - laiko skalės padalos turi kirsti įrašymo takelį to paties spindulio, kaip ir adatos daromas įrašas, kreive. Tarpai tarp atžymų laiko skalėje turi reikšti ne ilgesnį kaip 1 valandos laikotarpį.
    - 3.2. Kiekvienas 10 km/h greičio pasikeitimas įrašo lape turi būti pažymėtas ne mažesne kaip 1,5 mm pločio padala ant atitinkamos koordinatės.
  4. Įrašai apie laiką
    - 4.1. Tachografas turi būti sukonstruotas taip, kad važiavimo laikas visuomet būtų registruojamas automatiškai ir kad būtų galima, jei reikia, panaudojant jungiklį, atskirai registruoti kitą laiką, kaip nurodyta šio reglamento 34 straipsnio 5 dalies b punkto ii, iii ir iv papunkčiuose.
    - 4.2. Pagal registracijos pobūdį, jų atitinkamą vietą ir, jei reikia, pagal šio reglamento 34 straipsnyje minėtas žymas, turi būti įmanoma aiškiai atskirti įvairius laiko tarpus. Įvairūs laiko tarpai registracijos lape turėtų būti atskiriami vieni nuo kitų pagal atitinkamo įrašo linijos storį arba pagal kokią nors kitokią ne mažiau veiksmingą sistemą, leidžiančią lengvai perskaityti ir įvertinti užrašytus duomenis.
    - 4.3. Tuo atveju, kai mašiną vairuoja daugiau nei vienas vairuotojas, 4.1 punkte numatyti įrašai turi būti daromi ant atskirų registracijos lapų, kiekvieną registracijos lapą skiriant vienam vairuotojui. Šiuo atveju atskirų registracijos lapų slinkimą reguliuoja vienas bendras mechanizmas arba atskiri sinchroniškai dirbantys mechanizmai.
- d) Uždengimo įrenginys
1. Dėžutėje, kurioje yra registracijos lapas ar lapai ir laikrodžio nustatymo kontrolės mechanizmas, turi būti įtaisytas užraktas.
  2. Kiekvienas dėžutės, kurioje yra registracijos lapas ar lapai ir laikrodžio nustatymo kontrolės mechanizmas, atidarymas turi būti automatiškai užrašomas registracijos lape ar lapuose.
- e) Žymos
1. Tachografo prietaisų skydelyje turi būti tokios žymos:
    - prie nuvažiuotą atstumą rodančio skaičiaus - atstumo matavimo vienetas, nurodytas santrumpa „km“,
    - prie skaičiaus, rodančio greitį – įrašas „km/h“,
    - spidometro matavimo diapazonas pateikiamas tokia forma „Vmin ... km/h, Vmaks ... km/h“. Ši žyma nebūtina, jei ji yra įrenginio aprašo plokštelėje.

Tačiau šie reikalavimai netaikomi anksčiau nei 1970 m. rugpjūčio 10 d. patvirtintiems tachografams.

2. Aprašo plokštelė turi būti įmontuota į įrenginį ir, ją instaliavus, turi būti gerai matomos plokštelėje pateiktos žymos:

- įrangos gamintojo pavadinimas ir adresas,
- gamintojo numeris ir pagaminimo metai,
- įrenginio tipo patvirtinimo žyma,
- įrenginio konstanta išreikšta „ $k = \dots$ aps./km“ arba „ $k = \dots$ imp./km“,
- greičio matavimo diapazonas, kaip nurodyta 1 punkte, neprivalomai,
- jei instrumento jautrumas pasvirimo kampui galėtų daryti didesnę įtaką įrenginio parodymams nei leistinos nuokrypio normos - leistinas kampas, išreikštas tokiu būdu:

α yra kampas matuojamas nuo teisingai pritvirtinto įrenginio, kurio prietaisais yra graduotas, horizontalios padėties, β ir γ atitinkamai reiškia maksimalius leistinus nuokrypius aukštyn ir žemyn nuo gradavimo kampo α .

- f) Maksimalūs leistini nuokrypai (vizualūs ir registruojantys prietaisai)

1. Patikrinimo stende prieš instaliavimą:

- a) nuvažiuotas atstumas:

1 % didesnis ar mažesnis negu iš tikrųjų nuvažiuotas, kai tas atstumas yra ne mažesnis kaip 1 km;

- b) greitis:

3 km/h didesnis ar mažesnis negu tikrasis greitis;

- c) laikas:

± 2 minutės per dieną ir ne daugiau kaip 10 minučių per 7 dienas tais atvejais, kai laikrodžio ėjimo laikas po prisukimo yra ne trumpesnis už tą laiką.

2. Instaliuojant:

- a) nuvažiuotas atstumas:

2 % didesnis ar mažesnis negu iš tikrųjų nuvažiuotas atstumas, kai tas atstumas yra ne mažesnis kaip 1 km;

- b) greitis:

4 km/h didesnis ar mažesnis negu tikrasis greitis;

- c) laikas:

± 2 minutės per dieną arba

± 10 minučių per 7 dienas.

3. Naudojant:

- a) nuvažiuotas atstumas:

4 % didesnis ar mažesnis negu iš tikrųjų nuvažiuotas atstumas, kai tas atstumas yra ne mažesnis kaip 1 km;

b) greitis:

6 km/h didesnis ar mažesnis negu tikrasis greitis;

c) laikas:

± 2 minutės per dieną arba

± 10 minučių per 7 dienas.

4. Maksimalus leistinas nuokrypis, nustatytas 1, 2 ir 3 punktuose, galioja tada, kai temperatūra yra nuo 0 °C iki 40 °C, matuojant ją prie pat įrenginio.
5. Maksimalūs leistini nuokrypiai, nustatyti 2 ir 3 punktuose, matuojami laikantis VI dalyje nustatytų sąlygų.

IV. REGISTRACIJOS LAPAI

a) Bendrosios nuostatos

1. Registracijos lapai turi būti tokie, kad netrukdytų prietaisui normaliai veikti ir kad juose padaryti įrašai būtų neištrinami, lengvai įskaitomi ir atpažįstami.

Neturi keistis registracijos lapų matmenys ir turi išlikti visi įrašai, padaryti esant normaliai drėgmei ir temperatūrai.

Be to, turi būti galima, nesugadinant registracijos lapų ir neapsunkinant galimybių juos perskaityti, įrašyti šio reglamento 34 straipsnyje nurodytą informaciją.

Saugant lapus normaliomis sąlygomis, įrašai turi būti įskaitomi ne mažiau kaip vienerius metus.

2. Nepriklausomai nuo registracijos lapų formos, minimalus įrašymo laikas turi būti 24 valandos.

Jei, siekiant padidinti nepertraukiamo rašymo galimybes be darbuotojų įsikišimo, sujungiami keli diskai, jie turi būti sujungiami taip, kad pradedant įrašinėti kitame diske nebūtų registracijos pertrūkių arba nebūtų užrašoma ant jau esamų įrašų.

b) Registracijos takeliai ir jų gradavimas

1. Registracijos lapuose yra tokie registracijos takeliai:

— takelis, skirtas tik duomenims apie greitį,

— takelis, skirtas tik duomenims apie nuvažiuotą atstumą,

— vienas ar keli takeliai duomenims apie važiavimo laiką, kitus darbo laikotarpius ir pertraukas darbo metu bei vairuotojų poilsio laikotarpius.

2. Takelis, skirtas greičiui užrašyti, turi būti suskirstytas į padalus po 20 km/h ar mažiau. Greitis, atitinkantis kiekvieną skalės padalą, turi būti pažymėtas skaičiais prie padalos. Simbolis „km/h“ turi būti pažymėtas bent vieną kartą takelyje. Paskutinė skalės padala turi sutapti su viršutine matavimo diapazono riba.
3. Takelis, skirtas nuvažiuotam atstumui įrašyti turi būti tokioje vietoje, kad būtų nesunku nustatyti nuvažiuotų kilometrų skaičių.
4. Takelis ar takeliai, skirti 1 punkte nurodytiems laikotarpiams užrašyti turi būti taip pažymėti, kad būtų įmanoma tuos laikotarpius atskirti.

c) Informacija, kuri turi būti atspausdinta ant registracijos lapų

Kiekviename registracijos lape turi būti atspausdinta tokia informacija:

— gamintojo pavadinimas ir adresas arba firmos vardas,

- registracijos lapo modelio tvirtinimo žyma,
- įrenginio, kuriame gali būti naudojamas registracijos lapas, tipo ar tipų patvirtinimo žyma,
- viršutinė greičio matavimo diapazono riba kilometrais per valandą.

Laikantis minimalių papildomų reikalavimų, kiekviename registracijos lape turi būti atspausdinta laiko skalė, suskirstyta padalomis taip, kad būtų galima laiką matyti 15 min. intervalais ir nesunkiai nustatyti kiekvieną 5 min. intervalą.

d) Laisva vieta įrašams ranka

Registracijos lapuose turi būti laisva vieta, kurioje vairuotojai galėtų įrašyti bent tokią informaciją:

- vairuotojo vardą ir pavardę,
- datą ir vietą, kur registracijos lapas pradedamas naudoti bei datą ir vietą, kur jis baigiamas naudoti,
- transporto priemonės ar priemonių, kurios yra priskirtos vairuotojui per registracijos lapo naudojimo laiką, valstybinį numerį ar numerius,
- transporto priemonės ar priemonių, kurios yra priskirtos vairuotojui per registracijos lapo naudojimo laiką, odometro parodymus,
- laiką, kada transporto priemonė buvo pakeista.

V. TACHOGRAFO INSTALIAVIMAS

1. Tachografas transporto priemonėje turi būti taip įtaisytas, kad vairuotojas iš savo vietos aiškiai matytų spidometrą, automatinį nuotolio užrašymo prietaisą bei laikrodį ir tuo pačiu metu visos šių prietaisų dalys, įskaitant ir jų varomuosius mechanizmus, turi būti apsaugotos nuo atsitiktinio sugadinimo.
2. Turi būti galimybė pritaikyti tachografo konstantą prie transporto priemonės charakteristikos koeficiento, panaudojant tinkamą įtaisą, paprastai vadinamą adaptoriumi.

Transporto priemonėse, kuriose yra du ar daugiau užpakalinių tiltų perdavimo diferencialų, turi būti perjungiklis, kad tie skirtingi diferencialai būtų automatiškai suderinti su diferencialu, pagal kurį tachografas buvo pritaikytas transporto priemonei.

3. Instaliavus tachografą ir jį patikrinus, prie tachografo arba pačiame tachografe, aiškiai matomoje vietoje, turi būti pritvirtinama instaliavimo plokštelė. Kiekvieną kartą patvirtintam montuotojui ar dirbtuvėms atlikus tachografo patikrą ir pareikalavus padaryti paties tachografo instaliavimo pakeitimus, senoji instaliavimo plokštelė turi būti pakeičiama nauja.

Instaliavimo plokštelėje turi būti pateikta bent tokia informacija:

- patvirtinto montuotojo pavardė ar adresas, dirbtuvių pavadinimas ar adresas arba transporto priemonės gamintojo pavadinimas ar adresas,
- transporto priemonės charakteristikos koeficientas: „w = ... aps./km“ arba
- „w = ... imp./km“,
- padangų efektyvusis apskritimo ilgis: „l = ...mm“, transporto priemonės charakteristikos koeficiento ir padangų efektyviojo apskritimo ilgio nustatymo data.

4. Plombavimas

Reikia užplombuoti tokias dalis:

- a) instaliavimo plokštelę, jei ji nėra taip pritvirtinta, kad jos nebūtų galima nuimti, nesunaikinus joje padarytų atžymų;
- b) abu jungties tarp tachografo ir transporto priemonės galus;
- c) adaptorių ir tą vietą, kur jis įjungtas į grandinę;

- d) transporto priemonių, kuriose yra du ar daugiau perdavimo tilto diferencialų, perjungiklį;
- e) adaptorius ir perjungiklio prijungimo prie tachografo vietas;
- f) III dalies a punkto 7.2 papunkčio nuostatose numatytas dėžutes;
- g) dangtį, per kurį galima pasiekti priemones, kuriomis tachografo konstanta yra pritaikoma prie transporto priemonės charakteristikos koeficiento.

Ypatingais atvejais plombos gali būti reikalingos ant tachografo tipo patvirtinimo ir patvirtinimo pažymėjime turi būti žyma apie tų plombų uždėjimo vietą.

Pirmos pastraipos b, c ir e punktuose minėtas plombas leidžiama nuimti:

- avariniais atvejais,
- siekiant įmontuoti, suderinti arba remontuoti greičio ribotuvą arba kitą prietaisą, padedantį užtikrinti kelių eismo saugą,

jeigu tachografas toliau veikia patikimai ir tinkamai bei nedelsiant, įmontavus greičio ribotuvą ar kitą kelių eismo saugą užtikrinantį prietaisą, arba kitais atvejais per septynias dienas jį iš naujo užplombuoja patvirtintas montuotojas ar dirbtuvės. Kiekvienu atveju, kai tos plombos yra sulaužomos, turi būti surašomas aktas, nurodant tokių veiksmų priežastis, ir pateikiamas kompetentingai valdžios institucijai.

5. Kabeliai, jungiantys tachografą prie siūstuvo, turi būti apsaugoti ištisiniu plastikiniu padengtu nerūdijančio plieno apvalkalu su užspaustais galais, išskyrus atvejus, kai lygiavertę apsaugą nuo manipuliavimo įrenginiu garantuoja kitos priemonės (pavyzdžiui, elektroninis monitoringas, toks kaip signalo užkodavimas), kurios gali aptikti kokį nors teisingam tachografo veikimui nebūtiną prietaisą, kurio tikslas - neleisti tachografui teisingai veikti, sukelti trumpąjį jungimą ar elektroninių duomenų iš atstumo ir greičio daviklio pertrūkį ar jų pakeitimą. Šiame reglamente laikoma, kad jungtis, kurią sudaro užplombuoti jungimai, yra ištisinė.

Pirmiau minėtą elektroninį monitoringą galima pakeisti elektronine kontrole, kuri užtikrina, kad tachografas gali užregistruoti bet kokį transporto priemonės judesį, nelygu atstumo ir greičio daviklio signalas.

Šio punkto taikymo tikslais M1 ir N1 transporto priemonės yra Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/46/EB ⁽¹⁾ II priedo A dalyje apibrėžtos transporto priemonės. Tokiose transporto priemonėse, kuriose įrengiami tachografai, atitinkantys šį reglamentą, kurie nenumatyti įmontuoti į šarvuotuosius kabelius tarp atstumo ir greičio daviklių ir tachografo, kuo arčiau atstumo ir greičio daviklių įtaisomas adapteris.

Šarvuotasis kabelis įtaisomas tarp adapterio ir tachografo.

VI. TIKRINIMAI IR PATIKRA

Valstybės narės paskiria įstaigas, kurios atlieka tikrinimus ir patikrą.

1. Naujų ir pataisytų prietaisų sertifikavimas

Kiekvienas naujas ar pataisytas prietaisas, atsižvelgiant į III dalies f punkto 1 papunktyje nustatytas ribas, pripažįstamas tinkamai veikiančiu, tiksliai rodančiu bei teisingai įrašančiu, jį plombuojant pagal V dalies 4 punkto pirmos pastraipos f papunktį.

Siekdamos šio tikslo, valstybės narės gali susitarti dėl pradinės patikros, kurios metu išsiaiškinama ir patvirtinama, jog naujas ar pataisytas prietaisas atitinka patvirtintojo tipo modelį ir (arba) šio reglamento reikalavimus, arba gali perduoti teisę pripažinti tinkamu naudoti gamintojams ar jų įgaliotiems atstovams.

⁽¹⁾ 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/46/EB, nustatanti motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindus (OL L 263, 2007 10 9, p. 1).

2. Įrengimas

Instaliuojant tachografą transporto priemonėje, tachografas ir jo instaliavimo būdas turi atitikti III dalies f punkto 2 papunkčio nuostatose pateiktus reikalavimus dėl maksimalaus leistino nuokrypio.

Patikros bandymus atlieka patvirtintas montuotojas ar dirbtuvės savo atsakomybe.

3. Periodinės patikros

- a) Transporto priemonėse sumontuotas tachografas periodiškai tikrinamas ne rečiau kaip kas dvejus metus ir tai galima padaryti atliekant pačios transporto priemonės techninę apžiūrą.

Tų patikrų metu tikrinama:

- ar teisingai veikia tachografas,
- ar tachografe yra tipo patvirtinimo ženklas,
- -ar pritvirtinta įrengimo plokštelė,
- ar nepažeistos tachografo ir kitų jo įrangos dalių plombos,
- padangų efektyvusis apskritimo ilgis.

- b) Patikra, ar tachografas atitinka III dalies f punkto 3 papunkčio nuostatą dėl maksimalaus leistino nuokrypio, atliekamas ne rečiau kaip kas šešeri metai, nors savo teritorijoje įregistruotoms transporto priemonėms kiekviena valstybė narė gali nustatyti trumpesnę patikros laikotarpį. Po tokių patikrų turi būti pakeista instaliavimo plokštelė.

4. Paklaidų matavimas

Įrenginį instaliavus ir eksploatuojant, paklaidos nustatomos toliau išvardytais būdais, laikytinomis standartinėmis bandymo sąlygomis:

- normaliai važiuojanti nepakrauta transporto priemonė,
- slėgis padangose pagal gamintojo instrukcijas,
- įstatymo leidžiamas padangų nusidėvėjimas,
- transporto priemonės važiavimas: transporto priemonė, varoma savo motoro, turi važiuoti tiesia linija lygiu keliu 50 km/h $\pm$ 5 km/h greičiu. Jei garantuojamas panašus tikslumas, bandymą galima atlikti ir tinkamame stende.

II PRIEDAS

PATVIRTINIMO ŽENKLAS IR PAŽYMĖJIMAS

I. PATVIRTINIMO ŽENKLAS

1. Patvirtinimo ženklas yra toks:

a) kvadratas, kuriame yra raidė „e“, po jos nurodomas skiriamasis skaičius ar raidė šalies, išdavusios patvirtinimą, pagal tokius sutartinius ženklus:

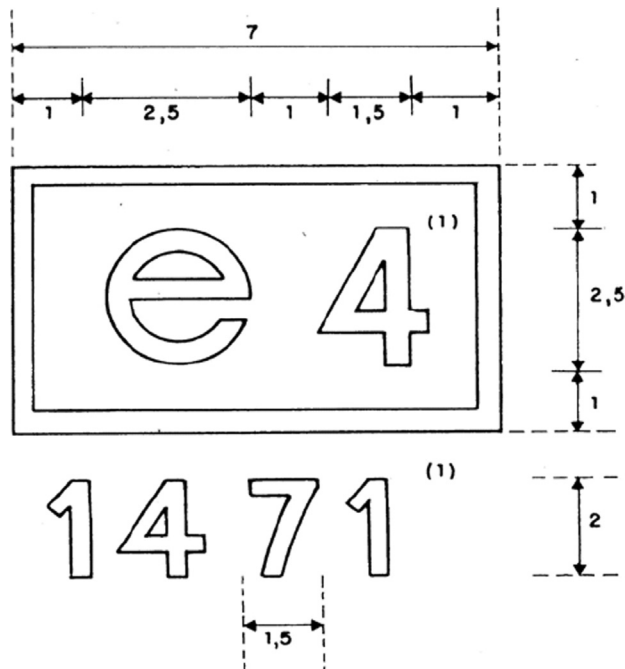
Belgija	6,
Bulgarija	34,
Čekija	8,
Danija	18,
Vokietija	1,
Estija	29,
Airija	24,
Graikija	23,
Ispanija	9,
Prancūzija	2,
Kroatija	25,
Italija	3,
Kipras	CY,
Latvija	32,
Lietuva	36,
Liuksemburgas	13,
Vengrija	7,
Malta	MT,
Nyderlandai	4,
Austrija	12,
Lenkija	20,
Portugalija	21,
Rumunija	19,
Slovėnija	26,
Slovakija	27,
Suomija	17,
Švedija	5,
Jungtinė Karalystė	11;

ir

b) patvirtinimo numeris, atitinkantis patvirtinimo pažymėjimo, išduoto tachografo ar registracijos lapo arba tachografo kortelės prototipui, numerį arba tachografo kortelės numerį, įrašomas bet kurioje vietoje, kiek galima arčiau to kvadrato.

2. Patvirtinimo ženklas dedamas ant kiekvieno įrenginio komplekto arba kiekvieno registracijos lapo ir ant kiekvienos tachografo kortelės aprašo plokštelės. Jis turi būti nenusitrinantis ir visada aiškiai įskaitomas.

3. Toliau nurodyto patvirtinimo ženklo matmenys ⁽¹⁾ yra išreikšti milimetrais, ir tai yra minimalūs kvadrato matmenys. Būtina išlaikyti matmenų santykį.

⁽¹⁾ Šie skaičiai pateikiami tik kaip pavyzdys.

II. ANALOGINIŲ TACHOGRAFŲ PATVIRTINIMO PAŽYMĖJIMAS

Valstybė narė, kuri patvirtino įrenginį, išduoda pareiškėjui patvirtinimo pažymėjimą, kurio pavyzdys yra pateikiamas toliau. Pranešdama kitoms valstybėms narėms apie suteiktus patvirtinimus arba, jei taip atsitiktų, apie patvirtinimų panaikinimą, valstybė narė panaudoja to pažymėjimo nuorašus.

PATVIRTINIMO PAŽYMĖJIMAS

Kompetentingos valdžios institucijos pavadinimas .....

Pranešimas dėl ⁽¹⁾:

- tachografo tipo patvirtinimo
- tachografo tipo patvirtinimo panaikinimo
- registracijos lapo pavyzdžio patvirtinimo
- registracijos lapo pavyzdžio patvirtinimo panaikinimo

Patvirtinimo Nr. ....

1. Prekės ženklas ar pavadinimas .....
2. Tipo ar modelio pavadinimas .....
3. Gamintojo pavadinimas .....
4. Gamintojo adresas .....
5. Pateikimo patvirtinti data .....
6. Bandymo vieta .....
7. Bandymo (-ų) numeris ir data .....
8. Patvirtinimo data .....
9. Patvirtinimo panaikinimo data .....
10. Tachografo, kuriame numatyta naudoti registracijos lapą, tipas ar tipai .....
11. Vieta .....
12. Data .....
13. Pridėti aprašų dokumentai .....
14. Pastabos (įskaitant plombų vietą, jeigu taikytina)

.....
(Parašas)

⁽¹⁾ Netaikytinus punktus išbraukite.

III. SKAITMENINIŲ TACHOGRAFŲ PATVIRTINIMO PAŽYMĖJIMAS

Valstybė narė, kuri patvirtino įrenginį, išduoda pareiškėjui patvirtinimo pažymėjimą, kurio pavyzdys yra pateikiamas toliau. Pranešdama kitoms valstybėms narėms apie suteiktus patvirtinimus arba, jei taip atsitiktų, apie patvirtinimų panaikinimą, valstybė narė panaudoja to pažymėjimo nuorašus.

SKAITMENINIŲ TACHOGRAFŲ PATVIRTINIMO PAŽYMĖJIMAS

Kompetentingos valdžios institucijos pavadinimas .....

Pranešimas dėl ⁽¹⁾:

patvirtinimo dėl: patvirtinimo panaikinimo dėl:

- tachografo modelio
- tachografo komponento ⁽²⁾
- vairuotojo kortelės
- dirbtuvių kortelės
- įmonės kortelės
- kontrolieriaus kortelės

Patvirtinimo Nr. ....

1. Gamintojo prekės ženklas .....
2. Modelio pavadinimas .....
3. Gamintojo pavadinimas .....
4. Gamintojo adresas .....
5. Pateikta patvirtinti .....
6. Laboratorija (-os) .....
7. Bandymo ataskaitos numeris ir data .....
8. Patvirtinimo data .....
9. Patvirtinimo panaikinimo data .....
10. Tachografo (-ų), su kuriuo (-iais) numatyta naudoti komponentą, modelis .....
11. Vieta .....
12. Data .....
13. Pridėti aprašų dokumentai .....
14. Pastabos

.....
(Parašas)

⁽¹⁾ Pažymėkite atitinkamus langelius.

⁽²⁾ Nurodykite komponentą, nurodytą pranešime.